

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ & ΣΧΟΛΙΑ
67ου ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ & ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗΣ ΒΙΒΛΙΩΝ
ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΝΕΟΥΣ 2022

Για 67^η χρονιά, ευχαριστούμε τους αθλοθέτες μας που μας τιμούν και εμπιστεύονται αυτόν τον θεσμό. Ευχαριστούμε τους υποψήφιους που μας τιμούν και μας εμπιστεύονται τα έργα τους κι ας αναγκαζόμαστε πολλάκις να τους στενοχωρούμε – όμως ελπίζουμε ότι ακόμα και μέσα από τη μη διάκριση και την ανατροφοδότηση που με πολύ προσοχή και αγάπη τους δίνουμε, τους βοηθάμε να γίνουν καλύτεροι. Άλλωστε η συγγραφή είναι μια διαρκής προσπάθεια, ακόμα και για αυτούς που αποκαλούμε καταξιωμένους συγγραφείς. Πάντα αναζητάμε τον καλύτερό μας εαυτό, το καλύτερό μας έργο.

Θέλουμε να επαναλαμβάνουμε, και να έχουν πάντα κατά νου, ότι όλη η διαδικασία από εμάς γίνεται με αγάπη και νοιάξιμο κι ότι δε νιώθουμε χαρά να απορρίπτουμε. Το εντελώς αντίθετο, χαιρόμαστε να βρίσκουμε αυτό το κάτι ξεχωριστό, αυτό που θα κάνει τη διαφορά, αυτό που θα διακριθεί, σαν να ήταν δικό μας έργο.

Η επιλογή δεν είναι μια εύκολη υπόθεση. Φέρει μεγάλη ευθύνη προς όλες τις πλευρές. Και προς τους αθλοθέτες – και όλους τους εκδοτικούς γενικότερα – που εμπιστεύονται την κρίση μας και όταν βλέπουν διάκριση της ΓΛΣ ξέρουν ότι θα δουν ένα καλό έργο αλλά και τους υποψήφιους που γνωρίζουν ότι όταν το έργο τους λαμβάνει διάκριση, αυτό έχει γίνει μετά από ενδελεχή έλεγχο.

Γι' αυτό και οι επιτροπές μας είναι 5μελείς. Τα έργα διαβάζονται από 5 διαφορετικούς ανθρώπους της λογοτεχνίας και αφού όλοι σχηματίζουν άποψη για όλα τα έργα, ακολουθεί εκτεταμένη συζήτηση, ενίοτε ωρών, με μεγάλο προβληματισμό και ανάλυση. Κάποιες φορές αυτή η συζήτηση πρέπει να επαναληφθεί για διάφορους λόγους.

Το βραβείο, ως γνωστό, είναι ένα έργο που πρέπει να έχει ομόφωνα την ψήφο της εκάστοτε επιτροπής. Είναι ένα έργο που ξεχωρίζει αμέσως για όλα του τα χαρίσματα, ένα έργο έτοιμο να βγει στο αναγνωστικό κοινό.

Με τη σειρά τους ο έπαινος και η εύφημος μνεία έπονται και σε γενικές γραμμές σημαίνουν ότι το έργο έχουν στοιχεία που τα καθήλωσαν μεν, αλλά η επιτροπή, πλειοψηφικά, βρήκε στοιχεία θετικά που μπορούν να τα κάνουν να ξεχωρίσουν.

Στα αναλυτικά σχόλια που αναρτώνται, οι δημιουργοί μπορούν να δουν και τα θετικά αλλά και τα όχι τόσο καλά στοιχεία των έργων τους, για να εξελιχθούν οι ίδιοι στην επόμενη τους προσπάθεια είτε εντός είτε εκτός του διαγωνισμού.

Είναι μεγάλη μας χαρά που αυτός ο θεσμός στην πορεία των ετών έχει ανακαλύψει τόσο ωραίες γραφές και που από αυτόν έχουν αναδειχθεί τόσο σπουδαία ονόματα, και είναι μεγάλη η ευθύνη μας αυτό να συνεχίσει με την ίδια πίστη και αγάπη και προσήλωση στη λογοτεχνία ώστε ο θεσμός να παραμείνει στο ύψος του και στους σκοπούς και τις διαδικασίες που τον ανέδειξαν.

Γι' αυτό και ο σοβαρότερος και απαράβατος όρος του διαγωνισμού παραμένει η ανωνυμία.

Δεν γνωρίζουμε ποιον ή ποια διαβάζουμε, δεν ξεχωρίζουμε πρόσωπα, δεν κάνουμε χάρες ή δεν αντανakλάμε στα αποτελέσματά μας προτιμήσεις ή αντιπάθειες. Διαβάζουμε έργα και διακρίνουμε ή όχι μόνον αυτά.

Η αποτυχία μην μπει φρένο στις προσπάθειές σας. Δεν τη θεωρούμε καν «αποτυχία». Δεν σημαίνει ανικανότητα. Σημαίνει περισσότερη δουλειά.

1. Βραβείο Εκδ. Οίκου ΨΥΧΟΓΙΟΣ

Μυθιστόρημα με ελεύθερο θέμα για παιδιά 9-11 ετών (10.000 λέξεις)

(Τα κείμενα μπορούν να είναι κοινωνικά, ρεαλιστικά, φανταστικά, με ιστορικό ή/και σύγχρονο φόντο, αλλά δεν μπορούν να είναι λαϊκότροπα ή να έχουν κλασικό παραμυθένιο ύφος.)

1. Όλα τα μπορώ! – ψευδ. Ροφός

Κοινωνικό μυθιστόρημα για παιδιά 9-11 ετών με θέμα τον καρκίνο του δέρματος. Σε πρωτοπρόσωπη, ζωντανή και αυθεντική αφήγηση του μικρού Αντώνη παρακολουθούμε μια ιστορία οικογενειακών σχέσεων, για την άφιξη ενός νέου μέλους στην οικογένεια και στη συνέχεια τη διάγνωση της μητέρας με καρκίνο του δέρματος. Το κείμενο είναι ανάλαφρο και δε βαραίνει τον αναγνώστη ωστόσο είναι αργό στην ανάπτυξη και στο χτίσιμο της πλοκής μέχρι επιτέλους να φτάσει στην «κορύφωση» της με την πληροφόρηση ότι η μαμά πάσχει από καρκίνο. Αν και άρεσε η φωνή του μικρού πρωταγωνιστή, το κείμενο δεν χαρακτηρίζεται από ιδιαίτερες εξάρσεις στην πλοκή και δεν θα εξιτάρει τον αναγνώστη. Αλλιώς δείχνει να ξεκινάει η ιστορία και αλλού τελικά καταλήγει. Η πλοκή δεν είναι αρκετά δυνατή για να κρατήσει το ενδιαφέρον του παιδιού. Επιπλέον, σε σημεία, ειδικά σε διαλόγους/εκφράσεις της μητέρας, είναι αρκετά γλυκανάλατη η φωνή με χρήση υποκοριστικών, κλπ. Δεν είναι καθόλου κακό το κείμενο, ωστόσο σαν σύνολο και «ιστορία» δεν θα ξεχωρίσει. Υπάρχουν ελλείψεις στη συνοχή και στη δομή του κειμένου. Αν και η σύλληψη της ιδέας είναι καλή, το μυθιστόρημα θα μπορούσε να θεωρηθεί άνευρο και σε μερικά σημεία φλύαρο. Η περιπέτεια υγείας της μητέρας δε συνιστά πλοκή, ενώ οι εκτενείς διάλογοι κουράζουν.

2. Ένα τάγμα για τη δασκάλα μου – ψευδ. Μελίνα

Κοινωνικό/ρεαλιστικό μυθιστόρημα για παιδιά 9-11 ετών που εκτυλίσσεται εντός του σχολικού περιβάλλοντος και εστιάζεται στη σχέση/αγάπη μαθητών για τη δασκάλα τους. Όταν η θέση της αγαπημένης δασκάλας μιας τάξης κινδυνεύει λόγω της αλόγιστης παρέμβασης μιας μητέρας ενός μαθητή της σχετικά με τον τρόπο εκμάθησης των παιδιών, τα παιδιά της τάξης λαμβάνουν δράση και τάσσονται υπέρ της προστασίας και υποστήριξης της δασκάλας. Το κείμενο είναι προσεγμένο και καλογραμμένο από άποψη δομής και χρήσης γλώσσας, και οι διάλογοι είναι φυσικοί. Αυτό που προβληματίσε είναι η πλοκή της ιστορίας και κατά πόσο έχει ενδιαφέρον για τα παιδιά της ηλικίας. Δεν υπάρχουν εξάρσεις ούτε υπάρχουν ιδιαίτερες κορυφώσεις στην πλοκή για να κρατήσουν το ενδιαφέρον. Το θέμα είναι καλό αλλά εστιάζεται περισσότερο στον ευφάνταστο και πιο μοντέρνο (ίσως και ελεύθερο) τρόπο εκπαίδευσης που βρίσκει αρνητικούς κάποιους γονείς, όπως και η παρέμβαση των τελευταίων στη λειτουργία του σχολείου – κάτι σύνηθες. Δεν αφορά, λοιπόν, ιδιαίτερα τα παιδιά που θα διαβάσουν την ιστορία – περισσότερο ενδιαφέρει εκπαιδευτικούς και τους «δικαιώνει».

Τρυφερή γραφή, ζωντανή αφήγηση, ρεαλιστικά περιστατικά από τον χώρο του σχολείου. Το θέμα όχι ιδιαίτερα κοντά στα αναγνωστικά ενδιαφέροντα της ηλικίας αυτής. Το βάρος πέφτει στις δυσλειτουργικές σχέσεις μιας δασκάλας και μιας μαμάς.

Το πόνημα είναι εμπνευσμένο από τη σχολική ζωή, ένα σημαντικό κομμάτι των παιδιών της ηλικίας των ηρώων, αλλά και των αναγνωστών στους οποίους απευθύνεται αυτή η κατηγορία. Έχει στοιχεία σύγχρονα που αποτυπώνουν τη

σημερινή εικόνα της σχολικής κοινότητας, αν και γεννάται το ερώτημα κατά πόσο είναι σκόπιμο να αναπαράγονται παιδαγωγικά απαράδεκτες τακτικές, όπως για παράδειγμα η εμπλοκή των γονέων στο έργο της δασκάλας μέσα από ομάδες στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Αν και επιτυγχάνεται η μεταφορά του κλίματος της τάξης, μοναδικός αφηγηματικός τρόπος είναι ο διάλογος, συχνά μάλιστα με περιεχόμενο αδιάφορο για τα παιδιά. Χάνεται επομένως η αίσθηση της αφήγησης και της περιγραφής, όπως χάνονται και οι όποιες καλές ιδέες, όπως είναι το τάγμα υπεράσπισης της δασκάλας. Ιδιαίτερα αξιόλογο το κλείσιμο με την Προσευχή της δασκάλας της Γκαμπριέλα Μιστράλ, που αποτυπώνει και τους προβληματισμούς της γράφουσας.

3. Ο Θησαυρός τού... Μίδα – ψευδ. Καλλιστώ

Κοινωνικό/ρεαλιστικό μυθιστόρημα για παιδιά 9-11 ετών. Πιο συντηρητικό/παλαιομοδίτικο από τα προηγούμενα κείμενα από άποψη περιεχομένου/πλοκής/ύφους. Μια καλοκαιρινή περιπέτεια με στοιχεία από τη μυθολογία και πρωταγωνιστές μια παρέα παιδιών. Θυμίζει μυθιστορήματα του παρελθόντος με φανταστικά στοιχεία. Μέχρι την τελευταία στιγμή αναρωτιέται ο αναγνώστης αν ο «Τορής» είναι φανταστικό πλάσμα ή όχι. Η προσέγγιση, το ύφος, το περιεχόμενο και η δομή είναι παλαικά. Δε μπορεί να σταθεί πλέον.

Στο «Θησαυρό του ... Μίδα», αν και ο λόγος είναι καλοδουλεμένος, οι ήρωες χρησιμοποιούνται ως πρόσχημα για να ειπωθούν ιστορίες από τη Μυθολογία. Στο κείμενο υπάρχει ευαισθησία που αποτυπώνεται στην προσπάθεια των παιδιών να εντάξουν στο χωριό τον Θοδωρή, ένα παιδί προικισμένο με ιδιαιτερότητες, αλλά η τελική απόδοση της ιστορίας γίνεται με τρόπο απλοϊκό και όχι πειστικό.

4. Φρίξος και Έλλη αλλιώς – ψευδ. Φασουλής

Κοινωνικό/ρεαλιστικό μυθιστόρημα για παιδιά 9-11 ετών που πραγματεύεται το θέμα της φιλοζωίας μέσα από τη σχέση ενός μοναχικού κοριτσιού και του σκύλου της. Μια σχέση δυνατή – μια φίλια. Παραστατικές εικόνες και περιγραφές. Η ιστορία έχει πρωτοπρόσωπη αφήγηση σε παρατατικό χρόνο και νοσταλγικό τόνο της πρωταγωνίστριας που τυχαίνει στην ιστορία να είναι περίπου 11-12 ετών. Η φωνή, σε σχέση με τις προηγούμενες υποβολές που αξιολογήσαμε είναι πιο ενήλικη καθώς είναι φανερό ότι η αφήγηση είναι ενός ενήλικα που περιγράφει τα παιδικά του χρόνια. Έχει καλά στοιχεία ωστόσο το αποτέλεσμα δεν εφεύρει τον τροχό, ούτε πρωτοτυπεί σε θεματολογία, πλοκή ή τρόπο αφήγησης.

Μεγάλο τμήμα είναι μόνο αφήγηση για τα κατορθώματα του Φρίξου.

Γραφή σε πολλά σημεία για ενήλικες.

Μια ιστορία φιλοζωίας και μια σχέση αγάπης που αναπτύσσεται ανάμεσα στην Έλλη και στον τετράποδο φίλο της τον Φρίξο. Το κείμενο αναλώνεται στην προσπάθεια του παιδιού να εντάξει τον ατίθασο σκύλο στην οικογένεια. Λείπουν, ωστόσο τα στοιχεία εκείνα που θα μπορούσαν να δικαιολογήσουν τον τίτλο του μυθιστορήματος και φυσικά του λογοτεχνήματος.

5. Ακολουθώντας τα ίχνη του θησαυρού – ψευδ. Κλειώ

Κοινωνικό/ρεαλιστικό μυθιστόρημα για παιδιά 9-11 με δόσεις περιπέτειας και μυστηρίου όπου δύο παιδιά (ξαδέλφια, 1 αγόρι και 1 κορίτσι) προσπαθούν να λύσουν ένα μυστήριο που καλούνται να λύσουν όταν ένα βιβλίο με γρίφους πέφτει στα χέρια τους. Το μυστήριο αφορά έναν αρχαιολογικό χώρο που πρόκειται να καταστραφεί λόγω των σχεδίων του νέου δήμαρχου. Υπάρχει μια εύστοχη κατάρριψη στερεοτύπων φύλου στην ιστορία καθώς η πρωταγωνίστρια είναι άσος του ποδοσφαίρου ενώ ο ξάδελφος της και συμπρωταγωνιστής έχει ταλέντο και έφεση στη μουσική. Η γλώσσα και το ύφος έχουν φρεσκάδα και είναι σύγχρονα. Υπάρχει, ωστόσο μια ανισότητα στην ισορροπία μεταξύ των διαλόγων

και των περιγραφών και της πεζής αφήγησης καθιστώντας το έργο αργό στην εξέλιξη του. Δεν υπάρχει ανάπτυξη της αίσθησης του χώρου στην οποία εκτυλίσσεται η ιστορία ή στους χαρακτήρες. Αν και το μυθιστόρημα κερδίζει σε πολλά σημεία (πλοκή/πρωτοτυπία/φρεσκάδα ύφους και αφήγησης) έχει κενά στην πλοκή/αφήγηση, στοιχεία διδακτισμού που μπορούσαν να περαστούν πιο έμμεσα. Ξεκινάει σαν να απευθύνεται σε ενήλικες.

Ωραία γραφή, ποιητική, ενδιαφέρον θέμα. Λείπει η δράση. Δυσκολία στην ταύτιση με τα παιδιά. Ωραιοποιημένες εικόνες. Κείμενο για μεγαλύτερες ηλικίες. Ενδιαφέρον στοιχείο είναι και τα κεφάλαια που παρεμβάλλονται -σε α' πρόσωπο και με πιο λυρική γραφή- όπου τα αρχαία απευθύνονται στα παιδιά.

6. Οι φάλαινες-ρομπότ ξέρουν να τραγουδούν – ψευδ. Ρομπότ

ΕΠΑΙΝΟΣ στον Ιωάννη Γεραρή Καρτελιά

Μια ξεχωριστή πρόταση. Ένα πρωτότυπο αλλά παράλληλα άκρως ελληνικό μυθιστόρημα επιστημονικής φαντασίας για παιδιά 11 ετών+. Πρωταγωνιστής και αφηγητής είναι ένα αγόρι που ζει σ' έναν μελλοντικό κόσμο όπου πολλά πλάσματα, που έχουν εξαφανιστεί ως είδη, έχουν αντικατασταθεί με ρομπότ. Χωρίς ιδιαίτερους διαλόγους και με εσωτερικό μονολογική ροή, ο πρωταγωνιστής περιγράφει τη γη όπως έχει καταντήσει λόγω της καταστροφής του περιβάλλοντος, τις νέες συνθήκες ζωής αλλά και τον αγαπημένο του σκύλο, με τον οποίο μοιράζεται μια δυνατή φιλία αλλά συγχρόνως πιστεύει ότι ίσως είναι και αυτός ρομπότ. Το θέμα λοιπόν της οικολογίας και της προστασίας του περιβάλλοντος και του πλανήτη παρουσιάζονται με εξαιρετικά ιδιαίτερο και πρωτότυπο τρόπο για τα ελληνικά δεδομένα. Είναι επίσης σημαντικό να σημειωθεί ότι η αίσθηση μοναξιάς που συνοδεύει τα έργα επιστημονικής φαντασίας και ειδικά αυτά που εκτυλίσσονται στον πλανήτη γη του μέλλοντος - σ' έναν πλανήτη που αργοπεθαίνει - είναι παρούσα και απορρέει αβίαστα. Είναι μια πρόταση που ξεχωρίζει. Το κείμενο βέβαια, δεν είναι χωρίς αδυναμίες, όπως η περιγραφικότητα του, η έλλειψη διαλόγων και περισσότερων χαρακτήρων αλλά και το μπλέξιμο αφηγητών καθώς γίνονται κάποιες φευγαλέες εναλλαγές ανάμεσα στον πρωτοπρόσωπο αφηγητή και την τριτοπρόσωπη αφήγηση ενός άοριστου παντογνώστη. Το κείμενο αφορά περισσότερο μεγαλύτερα παιδιά 11 ετών+ παρά παιδιά 9-11 καθώς το μονολογικό ύφος μπορεί να κουράσει ενώ η γλώσσα μπορεί να παρακολουθηθεί καλύτερα από μεγαλύτερα παιδιά.

Όμως είναι ένα πολύ σύγχρονο μυθιστόρημα που αποτυπώνει μια μελλοντική και εν μέρει δυστοπική πραγματικότητα. Η ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης και η περιβαλλοντική καταστροφή απασχολούν τον/την «συγγραφέα ρομπότ» που χειρίζεται τα θέματά του/της με μαεστρία και ευαισθησία. Ο βασικός χαρακτήρας είναι καλοπλασμένος, η διάσταση της φαινομενικής και της αληθινής πραγματικότητας παρουσιάζεται με τρόπο υποδόριο και η αποκάλυψη γίνεται σταδιακά, χωρίς να χάνεται το στοιχείο της έκπληξης. Ενδεχομένως η εγκιβωτισμένη ιστορία της λεοπάρδαλης, που εκτυλίσσεται παράλληλα και με τρόπο αλληγορικό, καλό θα ήταν να μην παρουσιάζεται τόσο αποσπασματικά, αλλά σε μεγαλύτερες και πιο ολοκληρωμένες ενότητες.

7. Ο Φοίβος και ο Τρόμος – ψευδ. Ίρις

Κοινωνικό/ρεαλιστικό μυθιστόρημα για παιδιά 9-11 σε πρωτοπρόσωπη αφήγηση από την προοπτική του πρωταγωνιστή ετών 10+. Διαλογικό σε ύφος με χρήση καθομιλούμενης γλώσσας. Το κείμενο χαρακτηρίζεται από χιούμορ από άποψη ύφους αλλά και πλοκής.

Το κείμενο αυτό μπορεί να χαρακτηριστεί ως αφήγημα, αλλά όχι ως μυθιστόρημα. Μέσα από την αφήγηση ενός παιδιού που νοσηλεύεται

προσεγγίζονται διάφορα θέματα όπως αυτό της παιδικής παρακοής, του θυμού και της διαχείρισης των συναισθημάτων, του διαζυγίου των γονέων. Στην ουσία λείπει η πλοκή, ουσιαστικό γνώρισμα του μυθιστορηματικού κειμένου.

2. Βραβείο Εκδ. Οίκου ΚΕΔΡΟΣ

Ιστορία Μυστηρίου για παιδιά 8-12 ετών (8.000-10.000 λέξεις)

1. Ο σιωπηλός καβαλάρης του κάστρου, ψευδ. Θαλασσινή

Δύο φίλοι ανακαλύπτουν σε μια σπηλιά ένα σημειωματάριο από την εποχή της Κατοχής, την ιστορία ενός στρατιώτη που κρυβόταν εκεί. Ύστερα βλέπουν έναν μυστηριώδη καβαλάρη... Λίγη μεταφυσική, λίγο (ας πούμε) μυστήριο, μια ιστορία από το παρελθόν. Ο παππούς του ενός παιδιού θα τους αφηγηθεί μια ιστορία από τα παλιά και θα λύσει το μυστήριο.

Αξιοποιείται πολύ εύστοχα η τεχνική του διπλού εγκιβωτισμού, με το λογοτεχνικό εύρημα του ημερολογίου, για να επιτευχθεί η σύνδεση των τοπικών θρύλων της τοπικής λαογραφίας με την τοπική και τη «μεγάλη» Ιστορία. Αξιοποιούνται, επίσης, έξυπνα «συνταγές» της αστυνομικής λογοτεχνίας και του θρίλερ μυστηρίου (ο θρύλος του καβαλάρη, του ληστή, της στοάς, της ντάπιας), ώστε να δημιουργηθεί κλίμα μυστηρίου και αδημονίας στους αναγνώστες. Ωστόσο, μαζί με την αδημονία αυξάνονται και οι προσδοκίες για τη λύση του μυστηρίου, η οποία δεν προσφέρεται επαρκώς: η πλοκή δεν αναπτύσσεται και οι εξηγήσεις για το τι συνέβη πράγματι και τι βίωσαν τα παιδιά-πρωταγωνιστές μέσα στη σπηλιά παραμένουν απλοϊκές και μεταφυσικές.

2. Γίνε ο μάγος της ζωής σου, ψευδ. Ρούλα

Ο μικρός Στέργιος βρίσκει έναν χάρτη στο μπαούλο της γιαγιάς. Η γιαγιά αρχίζει να αφηγείται μια ιστορία από το παρελθόν. Ένας μάγος είχε κρύψει έναν θησαυρό. Ένα κοκκινομάλλικο κοριτσάκι, η Σοφία, που είχε καταφύγει στον μάγο για να του δώσει το ξόρκι κατά της κακοτυχίας που είχε βρει την οικογένειά της. Μαζί με κάποια άλλα παιδιά έφτιαξαν ένα ευχόδεντρο απ' το οποίο όμως εξαφανίστηκαν οι ευχές. Έπειτα εξαφανίστηκε και το ένα από τα τρία παιδιά. Κι έπειτα άλλο ένα. Τα παιδιά βρίσκονται. Έπειτα εξαφανίζεται ο μάγος, αφήνοντας πίσω του τσιτάτα Κοελικής έμπνευσης. Ο μικρός Στέργιος ανακαλύπτει τον θησαυρό του μάγου εκεί που βρισκόταν το ευχόδεντρο. “Γίνε ο μάγος της ζωής σου”, δηλαδή προσπάθησε να πραγματοποιείς μόνος σου τις ευχές σου.

Όμορφη ιστορία με ενδιαφέρουσα πλοκή, ωραίες περιγραφές και αφήγηση.

Ωστόσο ακροβατεί σε πολλά σημεία μεταξύ μυθιστορήματος και παραμυθιού, κυρίως λόγω της αδυναμίας που προκύπτει από την προσπάθεια εγκιβωτισμού της ιστορίας του Μάγου μέσα στη «βιογραφία» γιαγιάς και εγγονού. Σε πολλά σημεία οι περιγραφές και η αφήγηση δε συνάδουν με τους χαρακτήρες: περισσότερο θα ταίριαζε η ύπαρξη ενός «εξωτερικού», τριτοπρόσωπου αφηγητή, για να «γεφυρώνει» τα χάσματα ανάμεσα στις δύο ιστορίες.

3. Το μυστικό της γάτας, ψευδ. Felix

Σ' ένα πολυτελές ξενοδοχείο αρχίζουν να συμβαίνουν μυστήρια πράγματα, εμφανίζονται καρχαρίες στην πισίνα και βρέχει βατράχια στο πρωινό. Μετά εξαφανίζεται μια γάτα κι έπειτα ένα αγοράκι. Οι υποψίες στρέφονται σε μια μυστηριώδη (;) κυρία που αποδεικνύεται πως είναι η ρεσεψιονίστ ενός άλλου ξενοδοχείου της περιοχής. Όμως τελικά τα έχει κάνει όλα η μαγείρισσα που σε προηγούμενη δουλειά της είχε κλέψει ένα ρουμπίνι και το είχε κρύψει στο κολάρο

της γάτας και τώρα προσπαθεί να το πάρει πίσω. Υπάρχουν διάφορα αφηγηματικά νήματα που μένουν μετέωρα.

Καλογραμμένο, κρατάει το ενδιαφέρον, έχει αστείες σκηνές και αγωνία. Παίζει με το μοτίβο των ιστοριών της Αγκάθα Κρίστι, μεταφέροντάς το στο παιδικό-εφηβικό αναγνωστικό κοινό. Όπως και στα αστυνομικά της Αγκάθα Κρίστι, παρότι τα στοιχεία δείχνουν προς έναν ένοχο, τελικά ο ένοχος είναι άλλος, ο οποίος ανακαλύπτεται στο τέλος.

Στις αδυναμίες της ιστορίας ότι δεν δίνεται κανένα στοιχείο που να παραπέμπει στον πραγματικό ένοχο και απλώς εμφανίζονται όλα τα στοιχεία ξαφνικά, σαν να κοροϊδεύει τον αναγνώστη. Ναι μεν ο νεαρός "ντετέκτιβ" έχει βρει πώς θα βρεθεί ο ένοχος, είναι όμως οι πληροφορίες της αστυνομίας που θα οδηγήσουν σε αυτόν. Ενδιαφέρον πάντως το πώς οδηγείται στα ίχνη, αν και δεν μπορεί να βρει μόνος του τι έχει συμβεί.

Οι χαρακτήρες αναπτύσσονται επαρκώς και με αληθοφάνεια, οι διάλογοι είναι έξυπνοι και παραστατικοί, η «ατμόσφαιρα» του ξενοδοχείου σε περίοδο θερινών διακοπών και το ιδιαίτερο «κλίμα» της περίπτωσης αποδίδονται εξαιρετικά.

Ωστόσο, σε αρκετά σημεία η αφήγηση και το λεξιλόγιο της πρωτοπρόσωπης αφήγησης δεν ταιριάζουν ηλικιακά με πρωτοπρόσωπη αφήγηση παιδιού. Σοφότερη επιλογή θα ήταν η τριτοπρόσωπη αφήγηση, ώστε να ξεπεραστούν τα προβλήματα συμβατότητας με την ηλικία του αφηγητή.

3. Βραβείο Εκδ. Οίκου ΚΑΣΤΑΝΙΩΤΗΣ

Μυθιστόρημα εφηβικό για παιδιά Γυμνασίου ή Λυκείου ετών 14+ (30.000 έως 35.000 λέξεις)

1. Το κοχύλι του Φιλίππου, ψευδ. Αιμιλία

Μυθιστόρημα φαντασίας. Τα σύντομα κεφάλαια συμβάλλουν στην ροή της ανάγνωσης. Η/ο συγγραφέας θα μπορούσε να συντομεύσει την αρχή μέχρι να φτάσει στο διαζύγιο. Η ψυχογράφιση του ήρωα αντιστοιχεί στην ηλικία του και με το εύρημα του κρούπερ περνά στην ενηλικίωση.

Πρόκειται για μια καταγραφή γεγονότων στη ζωή ενός αγοριού (διαζύγιο γονιών, bullying, κατασκήνωση, καινούριο σπίτι, νέα τάξη και γνωριμίες) από την οποία απουσιάζει ο συνεκτικός κρίκος, δηλαδή η πλοκή. Στην ουσία είναι σαν να διαβάξει ο αναγνώστης ένα ημερολόγιο σε τριτοπρόσωπη γραφή. Στη ροή του κειμένου προστίθεται και ένα πλασματάκι, το οποίο αλλάζει και το είδος του κειμένου, από ρεαλιστικό σε κείμενο με στοιχεία επιστημονικής φαντασίας. Η γλώσσα είναι περιγραφική, δημοσιογραφική και στερείται λογοτεχνικότητας.

Το κείμενο δεν είναι εφηβικό ή νεανικό, κοινώς για παιδιά Γυμνασίου ή Λυκείου. Απευθύνεται εμφανέστατα σε μικρότερες ηλικίες (Δ' ή Ε' Δημοτικού), πράγμα που το βγάζει ήδη εκτός συναγωνισμού.

Το κρούπερ Φλιπ-Φλοπ άλλωστε, καθιστά το έργο παραμύθι. Για τις μικρές ηλικίες το έργο συνιστά μια καλή προσπάθεια μύησης σε διάφορα ευαίσθητα κοινωνικά θέματα.

7. Βραβείο Εκδ. Οίκου ΓΡΑΦΗΜΑ - ΤΣΑΧΟΥΡΙΔΗΣ

Ιστορίες του παππού Πύργου, για παιδιά 6-9 ετών (2.000 λέξεις)

(Ο τίτλος έχει ως σημείο αναφοράς τον Λευκό Πύργο της Θεσσαλονίκης. Τα κείμενα μπορούν να είναι εμπνευσμένα από τοπικές-λαογραφικές παραδόσεις, σε σχέση με

μνημεία, κάστρα, ακροπόλεις, αρχαιολογικούς χώρους και παραδοσιακούς οικισμούς.)

1. Τα εκατόν ένα σπίτια της Ρήγισσας, ψευδ. Ορχιδέα

Με αφηγηματική αφετηρία τον θρύλο της Ρήγισσας του Κάστρου της Κύπρου Βουφαβέντο ο/η δημιουργός επιχειρεί να γράψει μία ιστορία ενδιαφέρουσα, δεν καταφέρνει όμως να αναδείξει προσωπική λογοτεχνική απόδοση και να εκμεταλλευτεί το ηθογραφικό, λαογραφικό υλικό το οποίο του προσφέρεται. Ο λόγος του μοιάζει άνευρος και επίπεδος. Η αφήγηση καταλήγει μονότονη, άχρωμη και σε κάποια σημεία υπάρχει απουσία συνοχής στη διαδοχή των γεγονότων. Ο/η δημιουργός ακολούθησε πιστά την εξέλιξη του θρύλου, φοβούμενος πως οποιαδήποτε παρεμβολή θα έμοιαζε ιεροσυλία και δεν επιχειρεί διαλόγους ζωντανούς και ενδιαφέροντες. Δεν ενοχοποιείται σε καμία περίπτωση το άρωμα της αλλοτινής εποχής που αποπνέει το θέμα. Ούτως ή άλλως μιλούμε για αναφορές σε κείμενα εμπνευσμένα από τοπικές λαογραφίες και παραδόσεις. Απλά λείπει το στοιχείο το οποίο τεχνικά θα έδινε σύγχρονο χρώμα στο αφήγημα και θα το έκανε ελκυστικό. Αρκείται στην απλή περιγραφή και πλατειάζει με κουραστικές και περιττές λεπτομέρειες και επεξηγήσεις. Το κλείσιμο του έρχεται στο τέλος αδικαιολόγητα απότομο.

Ως προς τη γλώσσα, υπάρχουν διάσπαρτες συντακτικές και γραμματικές ατέλειες πχ. «ξεκινούσε ο πάτερ». Φυσικά, ήταν μέσα στο θέμα και τον ευχαριστούμε για την ανάγνωση του κατά τα άλλα ολοκληρωμένου θρύλου της Κυπριακής παράδοσης.

Γενικά, ενώ το θέμα είναι ενδιαφέρον δεν το εκμεταλλεύεται ο/η δημιουργός ώστε να το απλώσει και να του δώσει την παραμυθένια χροιά που θα το ανέβαζε λογοτεχνικά. Παραμένει μια στεγνή και κοφτή αφήγηση, έστω κι αν η καυστική ειρωνεία που χρησιμοποιεί όταν περιγράφει τις σκέψεις των εργατών και τον χαρακτήρα της Ρήγισσας, χρωματίζουν περιστασιακά το κείμενο. Θα μπορούσε να είναι ένα αξιόλογο κομμάτι αλλά χρειάζεται δουλειά και μεράκι.

4. Βραβείο Εκδ. Οίκου ΜΙΝΩΑΣ,

Ιστορία βραχείας φόρμας για παιδιά 3-6 ετών (1.200 λέξεις)

(Σύντομη ιστορία με ρεαλιστικό θέμα εμπνευσμένη από την καθημερινότητα των παιδιών αυτής της ηλικίας)

1. Ο δικός μου ο μπαμπάς – ψευδ. Ηρώ

ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ στην Πηγή Γρύλλη

Τρυφερή ιστορία για τη σχέση ενός παιδιού με τον πατέρα του που είναι μουσικός αλλά είναι και τυφλός. Κι αυτό είναι κάτι που δεν το μαθαίνουμε από την αρχή αλλά αποκαλύπτεται στη μέση της ιστορίας. Μου άρεσε. Η συγγραφέας θα πρέπει να κάνει μια οικονομία στα θαυμαστικά. Δεν εκβιάζει τη συγκίνηση του αναγνώστη κι αυτό μου άρεσε πολύ. Πολύ όμορφη προσπάθεια, διακριτική προσέγγιση και καλοδουλεμένη. Μου αρέσει επίσης που η ιστορία κάνει κύκλο. Τελειώνει με μια φράση που είναι χαρακτηριστική και ταιριάζει πολύ στον ήρωα. Είναι από τις ιστορίες που σε αγκαλιάζουν τρυφερά, που ευαισθητοποιούν τον αναγνώστη χωρίς να τον βαραίνουν.

2. Ο Δίνω κι ο Παίρνω – ψευδ. Φωτεινή

Συμπαθητική ιστορία που πετυχαίνει τον σκοπό της. Δεν ενθουσίασαν τα ονόματα των ηρώων και ήταν αρκετά αναμενόμενη. Όμως ήταν καλογραμμένη, με σωστή

δομή και ξεκάθαρο θέμα. Η μεταστροφή του ήρωα ήταν πιστευτή. Θα ήταν προτιμότερο όμως να έχει μεγαλύτερο ρόλο ο Δίνω. Γιατί να μην είχε προσπαθήσει κι εκείνος να μεταπείσει τον Παίρνω; Όμορφη προσπάθεια αλλά τίποτα παραπάνω.

Αν και είναι καλοφτιαγμένο, έχει μια παλιομοδίτικη χροιά που κουράζει. Οι έννοιες δίνω παίρνω προσωποποιούνται τόσο λιτά, σχεδόν αδέξια. Και ενώ η πορεία είναι ενδιαφέρουσα, δεν ενθουσιάζει. Σε κάνει να σκεφτείς, όχι να νιώσεις. Ο διδακτισμός του ενοχλεί.

3. Τα κακοφυλαγμένα – ψευδ. Ζουζούνι

Ενδιαφέρουσα ιστορία για ένα παιδί που χάνει συνέχεια τα πράγματά του. Όμως έτσι όπως τελειώνει η ιστορία δεν βάζει μυαλό να είναι πιο τακτικό, απλά αρχίζουν να χάνουν και οι άλλοι τα πράγματά τους. Μήπως θα ήταν καλό για να έχουμε μια μεταστροφή του ήρωα να χάσει την κάρτα που είχε φτιάξει για τη μαμά του και αυτό να του στοιχίσει συναισθηματικά; Μόνο έτσι θα βάλει μυαλό.

Δεν μου άρεσε ιδιαίτερα η φράση που επαναλάμβανε η γιαγιά, θα προτιμούσα κάτι άλλο.

4. Καλλιτεχνική απόδραση – ψευδ. Σπόρος

Δεν είναι ξεκάθαρο ποιο ακριβώς είναι το θέμα της ιστορίας. Μια δασκάλα που ενέπνευσε τα δυο κορίτσια έφυγε ξαφνικά. Είναι λίγο υπερβολικό αυτό. Γιατί να μην προλάβει να τις αποχαιρετίσει σωστά;

Η ηρωίδα εμφανίζεται λίγο εκνευριστική. Δεν άρεσαν όλες αυτές οι τρέλες που έκανε και δεν είναι συμπαθητικό το «γκλίτερινγκ». Καλή προσπάθεια αλλά ως εκεί. Δεν έχει κάτι ξεχωριστό.

Επίσης ο τρόπος που μιλά η ηρωίδα είναι λίγο παραπάνω μεγαλίστικος απ' ότι θα έπρεπε, ακόμα και αν αυτό είναι ύφος. Θέλει δούλεμα. Ωραία ιδέα, γιατί σε κάνει να υποπτευθείς την μοναξιά των παιδιών που κάποιος κατάφερε να αγγίξει.

5. Κανείς δε με υπολογίζει – ψευδ. Μυρτιά

Είναι ωραίο σαν θέμα, όμως χρειάζεται παραπάνω επεξεργασία. Όταν έχουμε διαλόγους δεν βάζουμε bullets αλλά παύλες ή εισαγωγικά.

Στην αρχή η αφήγηση είναι πρωτοπρόσωπη κι έπειτα τριτοπρόσωπη. Δεν μιλά με αυτό τον τρόπο ένα τετράχρονο παιδί. Η Σοφία, μοιάζει πολύ μεγαλύτερη.

Πριν ξεκινήσουμε να γράφουμε ιστορίες θα πρέπει να έχουμε διαβάσει ιστορίες και να τις έχουμε μελετήσει για να μην κάνουμε τέτοια λάθη.

6. Μαμά, βαριέμαι! – ψευδ. Μαριονής

Όμορφο θέμα που όμως θεωρώ πως χρειάζεται περισσότερο «παίδημα». Το κείμενο να μικρύνει και να γίνει πιο αφαιρετικό. Πρέπει να φύγουν τα περιττά, ο μεγάλος πρόλογος, οι παπαγάλοι, ο παππούς που δεν ζει πια.

Πώς έφτασε η σαΐτα στο μπαλκόνι, πώς γράφει το όνομά του; Δεν εξηγείται ούτε υπονοείται κάτι. Πρέπει οπωσδήποτε να συμβεί αυτό ή μήπως ο συγγραφέας να βρει άλλο τρόπο; Ας το σκεφτεί λίγο παραπάνω!

Πόσα πράγματα μπορεί να παίζει ένα παιδί (και όχι μόνο) αν έχει φαντασία. Ένα κομμάτι χαρτί μεταμορφώνεται σε πιάνο (και όχι μόνο), αυτό και μόνο πρέπει να είναι η υπόθεση της ιστορίας.

Είναι απορίας άξιο γιατί όλοι νομίζουν ότι τα μικρά παιδιά συλλογίζονται και μονολογούν σαν συνταξιούχοι. Όχι. Τα παιδιά «ζουν» την φαντασία τους, δεν τη «σκεφτόνται» ούτε τη συνειδητοποιούν. Το «φανταστικό παιχνίδι» είναι πραγματικότητα που την ζει ένα παιδί όσο παίζει.

7. Είδα τον Άι Βασίλη – ψευδ. Μαρία

Συγκινητική ιστορία για ένα τυφλό παιδί που βλέπει τον Άγιο Βασίλη. Πολύ βαριά για τους μικρούς αναγνώστες. Στενοχωρεί χωρίς να γαληνεύει.

Καλή ιδέα αλλά πολύ αδύνατη η γραφή. Το συναίσθημα που βγάζει «εκβιάζεται» από την κατάσταση του παιδιού, ενώ απλά θα έπρεπε να βγαίνει αυθόρμητα. Έχει μια ζεστασιά η ιδέα, αλλά είναι σαν να σου τρίβει στο πρόσωπο την ιδιαιτερότητα του παιδιού, θέλοντας να σε αγγίξει. Μα σε αγγίζει καλύτερα αυτός που τα «δάκτυλά του είναι σαν ηλιαχτίδες» για να χρησιμοποιήσουμε την έκφραση του γράφοντος.

8. Επίθεση φιλίας – ψευδ. Νεφέλη

Επειδή είναι πολύ ψηλός δεν τρέχει γρήγορα; Αυτό μπέρδεψε. Ενώ θέλει να καλέσει στο πάρτι του τα παιδιά που είναι μόνα τους, η μαμά του δεν τον άφησε... Λάθος μήνυμα περνά η συγγραφέας.

Αυτό με την κυρία Φιλία δεν το θεωρώ ιδιαίτερα εμπνευσμένο. Όλες αυτές οι ερωτήσεις που τους έκανε και όλα αυτά τα Ναι που φώναζαν τα παιδιά δεν ήταν καλή ιδέα. Χρειάζεται δουλειά.

9. Η σφαίρα της δύναμης – ψευδ. Υπατία

Πολύ επεξηγηματικό, χωρίς κάτι που θα το κάνει να ξεχωρίσει. Τα συναισθήματα των ηρώων πρέπει να τα καταλαβαίνουμε από τις πράξεις τους κι όχι να τα βλέπουμε γραμμένα. Η σφαίρα της δύναμης δεν έπεισε. Αδύναμη ιστορία ως πλοκή.

10. Λίγη αγκαλίτσα ακόμη – ψευδ. Ανδρονίκη

Ο φόβος του παιδιού για την πρώτη μέρα στο σχολείο είναι ένα πολυφορεμένο θέμα. Η συγκεκριμένη ιστορία δεν έχει κάτι που θα την κάνει να ξεχωρίσει. Είναι απλοϊκή κι έχει πάρα πολλά υποκοριστικά. Λείπει η μυθοπλασία και η φαντασία. Άρεσε η καρδούλα που ζωγράφισαν μαμά και κόρη στο χέρι.

Άδειο από συναίσθημα και επίπεδο. Ενώ η κύρια ιδέα έχει ενδιαφέρον, η πρώτη μέρα στο σχολείο, αντιμετωπίζεται πολύ θεωρητικά και χάνεις όλο το ενδιαφέρον. Ακόμα και η τρυφερότητα που προσπαθεί να βγει από την ηρωίδα με την απαλή και γλυκιά παρότρυνση «Λίγη αγκαλίτσα ακόμη» ενώ είναι τόσο δυνατή αποδυναμώνει και τελικά μένεις απογοητευμένος, σαν να σου υποσχέθηκαν ένα μεγάλο γλύκισμα και τελικά δεν σου το έδωσαν.

11. Ερευνητής από σύμπτωση – ψευδ. Πίπης

ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ στην Σταματική Κουτσογιαννοπούλου

Τρυφερή ιστορία στην οποία η αποκάλυψη γίνεται στο τέλος. Μιλά για την ενσυναίσθηση και την αναπηρία. Έχει όμορφες εικόνες και θα ήταν η χαρά του εικονογράφου. Ο τίτλος δεν ταιριάζει ιδιαίτερα. Χρειάζεται μικρές βελτιώσεις όμως έχει προοπτικές και θα αγγίξει τα παιδιά αναγνώστες. Όταν ένας συγγραφέας καταφέρνει να γράψει μια χιουμοριστική ιστορία για ένα δύσκολο θέμα, αξίζει σίγουρα ένα μπράβο!

Τα μικρά αυτά κείμενα που μπορούν να σε ξαφνιάσουν τόσο πολύ στο ανατρεπτικό τους τέλος, πάντα μου αρέσουν. Να σου κόβουν την ανάσα λίγο πριν πεις: «τέλος! Ε και;» Και να φεύγει το «και». Να μένεις βυθισμένος σε σκέψεις και να γεννιούνται αστραπιαία καινούργια συναισθήματα.

Γοργό, ζωντανό, με χιούμορ κείμενο. Με δομή και ανατροπή. Αγγίζει το θέμα της αναπηρίας στιβαρά και δημιουργικά. Πηγαίνοντας την αποδοχή της ένα βήμα παρακάτω. Ίσως αλλάξαμε τον τίτλο σε «Ο πιο εύκολος τρόπος».

12. Το τερατάκι – ψευδ. Άρτεμις

Από το πουλί που χόρευε ραπ κι έλεγε ανέκδοτα, πήγαμε στο Τερατάκι. Δεν ταιριάζουν αυτά τα δύο. Δεν είναι ιδιαίτερα εύστοχος ο τρόπος που μιλά για τον θάνατο η συγγραφέας. Και τι θέλει να πει; Πως με ένα άλλο ζώακι (τερατάκι) μαλακώνει η λύπη για την απώλεια του αγαπημένου μας ζώου – συντρόφου; Θέλει δουλειά.

13. Το χωριό με τις κούκλες – ψευδ. Κουμκουά (χωρίς ηλεκτρονικό αρχείο)

Πολύ θανατικό έχει πέσει σ' αυτή την ιστορία. Πώς είναι δυνατόν αυτό να κερδίσει τα παιδιά αναγνώστες... Φάνηκε μακάβρια η ιδέα να γίνονται κούκλες όλοι όσοι έχουν πεθάνει στο χωριό. Αυτή η ιστορία δεν κάνει για μικρά παιδιά. Δεν μπορεί να σταθεί για παιδικό κείμενο. Scary monie εντελώς. Υπάρχει προβληματισμός εάν ένας παιδοψυχολόγος θα ενέκρινε αυτή τη στάση ζωής.

14. Τα λάθη του Θαλή – ψευδ. Λιβελούλα

Το αφηγηματικό ύφος λίγο μπέρδεψε. Θυμίζει σύγχρονη ιστορία, θυμίζει και παραμύθι. Ωραίο θέμα αλλά ο τρόπος που το χειρίζεται ο συγγραφέας δεν είναι και τόσο ευφάνταστος. Διδακτικό σε σημείο που ενοχλεί.

Θέλει δουλειά.

15. Της μαμάς μου η γιαγιά... τρεις φορές γιαγιά μου! – ψευδ. Λιοκουρής

Η γιαγιά Βιβή είναι μια καταπληκτική ηρωίδα. Πολύ θα θέλαμε να την είχαμε γνωρίσει. Μια τέτοια ηρωίδα χρειάζεται και μια καλή ιστορία στην οποία να πρωταγωνιστήσει και δυστυχώς αυτή δεν είναι καλή ιστορία. Κρίμα.

16. Τσιγλομπόμπιρας – ψευδ. Σνούπι

Κάπως αηδιαστικό με τις κολλημένες τσίχλες. Θα μπορούσε να ήταν διασκεδαστική αυτή η ιστορία αλλά δυστυχώς δεν ήταν. Δεν είναι λογοτεχνική και δεν έχει εκδοτικό ενδιαφέρον.

Χαλαρό. Αδιάφορο. Χωρίς φαντασία. Εκεί που άρχισαν οι δυο φούσκες να γίνονται τεράστιες, είπαμε αααα! Επιτέλους κάτι φοβερό θα γίνει! Φεύγουμε για άλλες χώρες, άλλους γαλαξίες; Δεν φύγαμε.

5. Βραβείο Εκδ. Οίκου ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

Παραμύθι για παιδιά 4-7 ετών με θεματικό άξονα: ΗΡΩΕΣ ΚΑΙ ΥΠΕΡΗΡΩΕΣ
(800 – 1.500 λέξεις)

(Παραμύθι που να διαδραματίζεται στη σύγχρονη εποχή. Μπορούν να υπάρχουν μαγικά/φανταστικά στοιχεία, που οι χαρακτήρες τα αντιλαμβάνονται ως μέρος της πραγματικότητας. [Μαγικός ρεαλισμός])

1. Το βιβλιοπωλείο του Μάξιμου – ψευδ. Αστερίας

Φλυαρία, περιττές περιγραφές που δεν προσδίδουν νόημα ή ζωντάνια στην ιστορία. Ασκοπες ερωτήσεις που δεν φανερώνουν έκπληξη («τι θα κάνουμε στο γραφείο ταξιδίων;» κι αποδυναμώνουν την ιστορία αντί να την ενισχύουν. Δεν προκύπτουν αβίαστα από τις περιγραφές τα συναισθήματα κι οι διαθέσεις του ήρωα, αλλά υποβάλλονται από τον συγγραφέα. Πολλές καταστάσεις παραμένουν αφύσικα ανεξήγητες (από πού γνώριζε ο ήρωας το όνομα της Αριάδνης; Πού βρήκε την κάπα ο μικρός; Πότε φόρεσε την κάπα του ο παππούς; Η Ισαβέλλα δεν χάρηκε που σώθηκε;). Πολλά συναισθήματα που θα ήταν σκόπιμο να φανούν, απουσιάζουν (ο ήρωας δεν δείχνει να εκπλήσσεται ή να εντυπωσιάζεται με τα απίθανα που συμβαίνουν). Ο ρόλος της Αριάδνης είναι ασαφής, μοιάζει η παρουσία της περισσότερο με πρόφαση για να εξελιχθεί η ιστορία κι όχι με χαρακτήρα ήρωα παραμυθιού. Υπάρχουν πολλές αφηγηματικές ευκολίες που χρησιμοποιούνται άκριτα για να εξελιχθεί η δράση. Εμπλέκονται διαφορετικά θέματα σε μια προσπάθεια του/της συγγραφέα να δώσει σύγχρονους προβληματισμούς, αλλά αυτό που καταφέρνει είναι μια θεματική επιφανειακότητα, ένα πέταγμα από το ένα θέμα στο άλλο, δίχως λόγο. Οι ιδέες δεν ολοκληρώνονται, οι ήρωες δεν σκιαγραφούνται, οι καταστάσεις δεν αιτιολογούνται, υπάρχουν νοηματικά κι αφηγηματικά χάσματα.

Όλο το πόνημα είναι μια πρόχειρη προσπάθεια, δίχως ιδιαίτερη σκέψη. Είναι φανερό πώς ο συγγραφέας στόχευε στο «τι» θέλει να περάσει κι όχι στο «πώς». Τίποτα ιδιαίτερο ως ιδέα, τίποτα ιδιαίτερο ως λογοτεχνικό κείμενο. Όχι καλή η αναφορά μαγισσών στο Μεσαίωνα, σε παιδιά τόσο μικρά. Καλή σκέψη η ιστορία να εκτυλίσσεται εντός βιβλιοπωλείου, προφανώς για να προάγεται και η αξία των βιβλίων και της ανάγνωσης, αλλά τελικά το κείμενο περιορίζεται στο να χαρακτηριστεί ως μία καλούτσικη σκέψη, χωρίς να καταφέρει να γίνει ένα ολοκληρωμένο, άξιο προς ανάγνωση έργο.

2. Ο παππούς μου ο πειρατής – ψευδ. Τρουλίτα

Συγκινητικό, τρυφερό, παιδικό, όμορφο, με ουσιαστικό, διαχρονικό λόγο ύπαρξης. Χωρίς να έχει με την στενή έννοια, λογοτεχνική αξία, η υπέροχη σχέση εγγονού και παππού θα έχει πάντα δεκάδες λόγους να διαβάζεται, ξανά και ξανά. Έχει χιούμορ, έχει γλύκα και διεισδύει - δίχως να αναφέρει ούτε μια φορά την λέξη «άνοια» - στα πιο βαθιά της άδυστα. Συνοδευόμενο από εικόνες, μπορεί να γίνει όμορφο. Ένα ευαίσθητο κείμενο, που θίγει με παιδική ματιά το θέμα της γεροντικής άνοιας, δίχως να το φορτώνει με αρνητικά συναισθήματα. Ο παππούς δεν είναι ένα πρόσωπο που υποφέρει, αλλά ο σύντροφος του παιδιού στα παιχνίδια του.

Η γιαγιά εμφανίζεται πολύ αυστηρή κι επικριτική χωρίς να αιτιολογείται αυτό στα μάτια του παιδιού. Επίσης κλείνει απότομα. Αφήνει την αίσθηση μιας ωραίας ιστορίας, που θα 'θελε δυο -τρεις γραμμές ακόμη για να ολοκληρωθεί. Εάν διαχειριζόταν διαφορετικά τα δύο αυτά σημεία θα ήταν δίχως δεύτερη σκέψη, μια πολύ ωραία, σύγχρονη, παιδική ιστορία, απόλυτα μέσα στο θέμα του διαγωνισμού.

3. Η γνωστή, μικρή αγωνία – ψευδ. Λεβάντα

Καλογραμμένη ιστορία, μ' ένα χαριτωμένο εύρημα: τη μικρή γνωστή αγωνία, που προσωποποιείται, παίρνει σάρκα και οστά, εμφανίζεται στα σωστά σημεία και δίνει ακριβώς το στίγμα της ιστορίας. Ένα από τα θέματα που απασχολούν την παιδική ηλικία - κι όχι μόνο - ο «άλλος», η αποδοχή, η ένταξη, ξεδιπλώνονται σε αυτήν την ιστορία με παιδικότητα, φυσικότητα κι εξαιρετικά εύστοχα. Αν και το θέμα που διαπραγματεύεται είναι πολυαφηγημένο, το κάνει με μια ευρηματικότητα που σε κερδίζει.

Μπερδεύει το ότι προφανώς εντάσσεται σε μια ξένη χώρα οπότε και γεννάται το ερώτημα τι ακριβώς πραγματεύεται. Η ταραχή ενός παιδιού από την Αιθιοπία που υιοθετήθηκε από Έλληνες γονείς και ζει στην Ολλανδία. Θα ήταν καλύτερο να περιοριστεί στο κυρίως θέμα του. Επίσης στα δημόσια ελληνικά σχολεία δεν υπάρχει «ημέρα προσανατολισμού».

4. Είμαι ένα πουλί – ψευδ. Άρπυα

ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ στη Γιώτα Χ. Διάκου

Ο τίτλος σε προδιαθέτει θετικά. Πολύ ωραία η αμεσότητα της αφήγησης σε πρώτο πρόσωπο.

Εξαιρετικά ζωντανή η αφήγηση, πείθει απόλυτα πως η ιστορία είναι ειπωμένη απ' την πλευρά του παιδιού. Οι ερωτήσεις κι οι επεξηγήσεις δίνουν χιούμορ και παιδικότητα, ενώ εξυπηρετούν και την απρόσκοπτη εμπλοκή των άλλων προσώπων γύρω από τον κύριο αφηγητή.

Με εξαιρετικό ενδιαφέρον παρακολουθούμε να εξελίσσεται σταδιακά η σχέση του ήρωα με την Που, με κορύφωση τη λύτρωση του από τον φόβο.

Η ιστορία ρέει με άνεση, αμεσότητα και παιδική ματιά, προσεγγίζοντας ένα βασικό θέμα της παιδικής ηλικίας, δίχως να πέφτει ούτε στιγμή στην παγίδα του διδακτισμού. Δίνει επίσης εξαιρετικές εικόνες που εξάπτουν την φαντασία του παιδιού (και θα εξυπηρετούσαν την πιθανή έκδοση της ιστορίας).

Πολύ εύστοχο το κλείσιμο της ιστορίας. Ωραία η «πάσα» στον αναγνώστη. Γενικά, μια ιστορία εξαιρετικά καλογραμμένη, που εξυπηρετεί με απόλυτη συνέπεια του θέμα του διαγωνισμού, διαπραγματεύεται και ολοκληρώνει ένα κλασικό θέμα που απασχολεί τα παιδιά, μέσα από έναν ήρωα με τον οποίο άνετα ταυτίζεται το παιδί – αναγνώστη κι από μια αφήγηση που προσφέρει συναισθηματικές διακυμάνσεις και λύτρωση.

Καλό το θέμα, όμορφη η αλληγορία με την μεταμόρφωση σε πουλί και ο λόγος με ροή και δίχως κομπιάσματα. Καλό θα ήταν να αφαιρεθούν οι έννοιες «νταήδες» και «φύτουλες» που δεν είναι τόσο ξεκάθαρες για παιδιά τόσο μικρά. Και ακόμα και να είναι, δεν συνιστούμε να βρίσκονται σε ένα βιβλίο που απευθύνεται σε αυτά. Ας αργήσουν λίγο.

5. Η περιπέτεια αρχίζει – ψευδ. Κρυσταλία

Τίποτα ιδιαίτερο ως ιστορία. Προωθείται η φιλαναγνωσία και η αξία του βιβλίου, όμως δεν είναι ιδιαίτερα όμορφος ο τρόπος που αυτό γίνεται. Το πρώτο μέρος είναι πιο ωραίο από το δεύτερο, ήτοι η ιδέα να απομείνει το παιδί μόνο του, χωρίς φίλους, οπότε να βρεθεί στην ανάγκη των βιβλίων. Το δεύτερο μέρος είναι πιο βαρετό και το λογοπαίγνιο «Πέρι Πέτεια» δεν είναι κάτι ιδιαίτερα έξυπνο για να αποζημιώνει. Εν κατακλείδι, δεν διαφαίνεται κάποιος σπουδαίος ηρωισμός για να μας ταιριάζει και με το θέμα.

Η ιστορία έχει πολλά κλισέ, πλατιάζει όπου δεν πρέπει και δεν επεξηγεί εκεί που θα λειτουργούσε υπέρ της αφήγησης (πχ, πολλές λεπτομέρειες άσκοπες για το πάρτι, αλλά δεν αναφέρεται ποιο ήταν το αγαπημένο μέρος του παιδιού για ανάγνωση).

Αργεί να μπει στο θέμα και δεν μπαίνει εύστοχα. Η αφήγηση μοιάζει βεβιασμένη, δίχως συνοχή. Φαίνεται σαν ο/η συγγραφέας να πετάει εικόνες χωρίς συνοχή, αναίτια, που μπερδεύουν και κουράζουν τον αναγνώστη (πού αναζητούσε ο ήρωας το νησί; Πώς προκύπτει η σχέση με τον γίγαντα; Σε τι ενδιαφέρουν όλες αυτές οι περιγραφές για το καλοκαίρι;) Μοιάζει να έγινε μια απόπειρα συρραφής πιασάρικων ιδεών, αποτυχημένα.

Κυρίως: Δεν υπάρχει ο ρεαλισμός που θέλουμε σε σχέση με το μαγικό στοιχείο. Μια αποτυχημένη συρραφή φαντασιώσεων είναι.

6. Δράκος πάνω σε ποδήλατο – ψευδ. Αγράμπελη

Ακολουθεί φόρμες, χαρακτήρες, πλαίσιο κι αφηγηματικούς τρόπους παραδοσιακών παραμυθιών. Απουσιάζουν όμως δυνατά αφηγηματικά μέσα που κάνουν ξεχωριστό ένα αφήγημα αυτού του είδους (πχ επανάληψη), παρότι υπάρχουν κάποιες δυνατές στιγμές στην αφήγηση.

Χαριτωμένη ιστορία, με χιούμορ. Δείχνει τον φόβο σαν κάτι αμοιβαίο και κατανοητό, όμως αργεί να μπει στο θέμα και λείπει η κορύφωση της δράσης. Η λύση έρχεται εύκολα, με μια απλή αλλαγή σκέψης. Αυτό είναι σωστό σαν μήνυμα, θα επιθυμούσα όμως να δοθεί έπειτα από μια κορύφωση δράσης, όχι απρόσκοπτα. Καλογραμμένο, αλλά φλατ, κι αυτό βαραίνει αρνητικά καθώς πρόκειται για μια ιστορία που οι ήρωές της σε προδιαθέτουν για δράση. Η αναφορά για το «ένα χέρι ξύλο» θα προτιμούσα να απουσιάζει και να αντικατασταθεί με μια άλλη, ουδέτερη κι αστεία έκφραση που θα εξυπηρετούσε εξίσου.

Κυρίως: Δεν εντάσσεται στο θέμα του διαγωνισμού. Θα μπορούσε, αν γύρω από τον δράκο υπήρχε ένα εύρημα.

7. Ταξίδι στην Πιτσιλογώρα – ψευδ. Λιακάδα

Ενώ πρόκειται για μια ωραία ιδέα, into the point για το διαγωνισμό, εκτείνεται περισσότερο απ' όσο θα 'πρεπε με αποτέλεσμα να χάνεται η πλοκή.

Καταλήγει έτσι να μοιάζει περισσότερο με ένα εύρημα που εξυπηρετεί διδακτικό σκοπό κι όχι μια ολοκληρωμένη ιστορία, ικανή να κρατήσει αμείωτο το ενδιαφέρον του παιδιού και να το ενθουσιάσει. Το φλας μπακ δεν εξυπηρετεί την αφήγηση. Ο ήρωας σκιαγραφείται αόριστα, δεν επιτρέπει στο παιδί να ταυτιστεί μαζί του.

Κουράζει, δίχως να είναι κακογραμμένο. Θα μπορούσε να αξιοποιεί πραγματικά ευρηματικά το «χάσιμο» του παιδιού στη φαντασία του. Αλλά δεν το κάνει, παρότι βρήκε ένα καλό μέσο.

Επισημαίνεται η αστοχία της γλυκιάς Δασκάλας (πάλι η δασκάλα παρουσιάζεται σαν καρτούν χαρακτήρας).

8. Ο ουρανοτοξοχρωματιστής – ψευδ. Ζαχαρίας

Δεν εντάσσεται στο θέμα του διαγωνισμού. Είναι μια ιστορία που στοχεύει να εξάψει τη φαντασία των παιδιών κάνοντας χρήση γνωστών μέσων. Ο/η συγγραφέας φαίνεται να γνωρίζει τι παρακινεί την παιδική φαντασία, ωστόσο οι άπειρες περιγραφές και διάλογοι γίνονται κουραστικοί.

Η τυφλότητα αγγίζεται περιφερειακά, περισσότερο για να δώσει ένα στίγμα κοινωνικού προβληματισμού κι ευαισθησίας, παρά επειδή πραγματικά το χρειάζεται η ιστορία με τον τρόπο που έχει γραφτεί.

Η ιδέα μοιάζει ξεπατικωμένη από τον «Φεγγαροσκεπαστή», δίχως να ‘χει την πρωτοτυπία του. Συμπαθητικό το όνομα Ευτύχιος.

9. Μις ΝοΠέιν – ψευδ. Μανιτάρι

Ενώ το μήνυμα που θέλει να περάσει το κείμενο είναι καλό, σωστό, χρήσιμο, ο τρόπος που το κάνει υστερεί. Απουσιάζει η πνοή, η ομορφιά, η αίσθηση της έκπληξης ή του οτιδήποτε μπορεί να μας κάνει να θέλουμε να το διαβάσουμε, να το προχωρήσουμε, να δούμε που το πάει. Το κείμενο διαβάζεται αργά – όχι επειδή δεν είναι σωστά γραμμένο, αλλά επειδή για να αποφασίσεις να διαβάσεις κάτι δεν αρκεί να είναι απλώς γραμμένο με σωστά ελληνικά. Η ιδέα δεν είναι κακή, αλλά στ’ αλήθεια, ένα παιδάκι 4 ετών – γιατί και για 4 ετών είναι το κείμενο – θα ενδιαφερόταν να διαβάσει κάτι τέτοιο; Πού είναι η περιπέτεια, η παιδικότητα και το ταξίδι; Όλα αυτά δεν πρέπει να λείπουν, αν θέλουμε να προσεγγίζουμε παιδιά.

Αναλώνεται σε περιττές λεπτομέρειες και μοιάζει περισσότερο με δίδαγμα, παρά με μια ολοκληρωμένη ιστορία. Είναι κάτι που θα έλεγε μια νηπιαγωγός στους μαθητές της, μια μαμά στα παιδιά της, όχι όμως μια ιστορία που θα είχε λόγο να τυπωθεί.

10. Κάλλο, ο δικός μας ήρωας – ψευδ. Αετός

Με νόημα απλοϊκό, αλλά δεδομένης της εποχής χρήσιμο, την οικολογία, το καλό της φύσης, τη χρησιμότητα του πάρκου, το καλό των δέντρων και των λουλουδιών, το κείμενο έχει έναν λόγο ύπαρξης, παρόλο που στερείται ιδιαίτερης έμπνευσης αναφορικά με την λογοτεχνική του αξία. Έχει να διδάξει, δηλαδή, αλλά δεν το κάνει και με κάποιον ευφάνταστο τρόπο. Συμπαθής ο Κάλλο, αλλά αμφίβολο το πόσο σύγχρονος είναι. Από την άλλη, αν βάλουμε έναν καλικάντζαρο ως μορφή από τα παλιά χρόνια, εδώ στο σήμερα, θα ήταν καλό να τον βάζαμε να φέρει όσα καλά μπορεί να κουβαλήσει από τα χρόνια τα παλιά. Διαφορετικά, γιατί να έρθει; Ας ερχόταν ένας άλλος ήρωας.

Δημιουργούνται επίσης λογικές απορίες: Γιατί ο Κάλλο δεν είχε τρομάξει από την πρώτη φορά εκείνους που βεβήλωσαν το πάρκο;

Με προβλήματα στη χρήση χρόνων κατά την αφήγηση. Δεν πρόκειται για μαγικό ρεαλισμό. Κλισέ χαρακτήρας ο καλικάντζαρος κι η αλλαγή που επιχειρείται στη φύση του, αφήνει πολλά ερωτηματικά: Ένας επαναστάτης καλικάντζαρος θα

γινόταν πιστευτός είτε σε μια ιστορία όπου επαναστατεί, είτε σαν ήρωας μιας σειράς ιστοριών. Τώρα είναι ένας προσχηματικός χαρακτήρας.

Οι προβληματισμοί δεν αφορούν τα παιδιά, με τον τρόπο που είναι δοσμένοι. Είναι προβληματισμοί του/της συγγραφέα, που δεν είναι όμως διατυπωμένοι με τη ματιά του παιδιού.

Αυτή η ιστορία είναι η απόδειξη πως δεν αρκεί να βάλουμε έναν χαρακτηριστικό ήρωα, να τον ανατρέψουμε, να βάλουμε και δυο προβλήματα για να φτιαχτεί μια καλή ιστορία. Εκτός θέματος, δεν κυκλοφορούν καλοκάντζαροι. Σε ένα ρεαλιστικό σκηνικό, αυτό δεν έχει θέση. Πολλές ανακολουθίες.

11. Η κυρία Σγουρού και οι εξωγήινοι – ψευδ. Σχισμή

Όμορφο το σκηνικό του σχολείου, της τάξης και των λέξεων που πετούν. Όμορφο το χιούμορ στην αρχή «για την μαμά που φωνάζει». Δεν αγγίζουμε πραγματικά τα παιδιά 4-7 ετών όταν τους μιλάμε για άπιαστες λέξεις – μπορεί να ξέρουν τα παιδιά τι είναι λέξη, αλλά τις έννοιες που αυτές πρεσβεύουν, το άπιαστο αυτών δηλαδή, δεν γίνεται κατανοητό σε κείμενο για τόσο μικρά παιδιά. Είναι αρκετά αφηρημένο. Ο λόγος στο κείμενο δεν είναι κακός.

Μοιάζει σαν μέρος μιας ευρύτερης ιστορίας. Ποια είναι η κ. Σγουρού; Ναι, η δασκάλα, αλλά μοιάζει με καρτούν κι όχι με αληθινό πρόσωπο. Ποιος είναι ο αφηγητής;

Αφήνει απορίες: Γιατί έτρεξε η κ. Σγουρού στη βιβλιοθήκη; Γιατί έγινε η επιλογή αυτών των λέξεων που μπλέχτηκαν στα μαλλιά της; Θα μπορούσαν να είναι πιο κατανοητές λέξεις και να εξυπηρετούν τη ροή της ιστορίας. Και γιατί οι εξωγήινοι θέλουν να εξαφανίσουν τις λέξεις;

12. Οι φύλακες του σκοτεινού πλανήτη – ψευδ. Ερατώ

Πρόκειται για μια περιπέτεια που ζει ένα αγόρι στο διάστημα μεταξύ ύπνου και ξύπνιου, εκεί που η φαντασία που γεννά η χαλάρωση μεταμορφώνει οικεία αντικείμενα. Πετυχημένη ιστορία, ωραίος ο προϊδεασμός με τις πιτζάμες, ωραία η καρέκλα με τα ρούχα. Θα μπορούσε να γίνεται χρήση πιο δυναμικών λέξεων για να τονιστεί η δράση και το συναίσθημα.

Μπερδεύει τον αναγνώστη σε κάποια σημεία: πχ θα μπορούσε να γραφτεί πιο ξεκάθαρα η παράγραφος για τους συμμαθητές του παιδιού και να αναφερθεί εξαρχής πως πρόκειται για λούτρινο σκύλο.

Ένα χρήσιμο βιβλίο για παιδιά 4 ετών, αλλά για παιδιά ετών 7; Μάλλον δεν θα μπορεί να τα σαγηνεύσει, λόγω της υπερβολικής απλοϊκότητάς με την οποία είναι γραμμένο. Παρόλα αυτά είναι άρτιο, η ιστορία έχει αρχή, μέση, τέλος, σωστή δομή, στρωτό λόγο. Η λογοτεχνία απουσιάζει, όμως. Περισσότερο ως λυσάρι για να νικήσουμε τον φόβο παρουσιάζεται, παρά ως μια ιστορία που πράγματι μας ταξιδεύει, ώστε να νικηθεί ο φόβος από μόνος του. Δεν είναι καλό, αλλά δεν είναι κακό. Απλώς, δεν ξεχωρίζει.

13. Ο Γιατής – ψευδ. Ρακούν

Περιπέτεια αφελής, αλλά με κάποια νοήματα υπόγεια που αφορούν στη σημερινή μη επικοινωνία των ανθρώπων, στην υπερβολική χρήση της τεχνολογίας και στην απομόνωση. Παρωχημένος ο λόγος που προσπαθεί να δημιουργήσει ομοιοκαταληξίες και κάποιον ασθενικό ρυθμό. Τίποτα ιδιαίτερο ως λογοτεχνικό κείμενο.

Δεν κρατά ένα ύφος γραφής. Ξεκινά έμμετρο – αδούλευτο – συνεχίζει πεζό. Τα πρόσωπα εμφανίζονται και εξαφανίζονται χωρίς λόγο, δίχως να διαδραματίζουν κάποιον ιδιαίτερο ρόλο στην ιστορία και χωρίς να μπορεί ο αναγνώστης να ταυτιστεί με κάποιον. Δεν υπάρχει λογική ακολουθία (από πού ξεφύτρωσε ο φάκελος, γιατί δεν τον άνοιγε πριν, τι συνέβη κι αποφάσισε να τον ανοίξει; Πρώτα

εμφανίστηκε ο Γιατής στην τηλεόραση και μετά φοβήθηκε μην το μάθουν οι γονείς του; Γιατί φοβήθηκε; Αφού ήταν αδιάφοροι... Γιατί ο Γιατής ένιωθε μοναδικός και μοναχικός;). Πολλά κλισέ (πχ είχαν μαζευτεί στο τζάκι). Βαρετό, δίχως νόημα και με ακατάλληλες εκφράσεις και νοήματα. Αν θέλει να περάσει ένα θετικό μήνυμα, αποτυγχάνει παταγωδώς. Εντελώς άτεχνο, και σαν σύλληψη και σαν γραφή.

Κυρίως: Μεταφέρει λάθος μηνύματα. Οι γονείς παρουσιάζονται αδιάφοροι επειδή δουλεύουν. Αν θέλουμε να πούμε κάτι για το χρόνο που στερούν οι γονείς απ' τα παιδιά τους, το λέμε στους ίδιους, δεν το λένε στο παιδί μέσα από μια ιστορία. Επιπλέον, στην πλειοψηφία οι γονείς δουλεύουν πολλές ώρες επειδή η ζωή είναι απαιτητική. Αλίμονο αν στέλνουμε γι' αυτό μομφές μέσα από τις ιστορίες μας.

Ο μαγικός ρεαλισμός πού εντοπίζεται; Στο κουτί;

Το αφηγηματικό ποίημα, a la maniere Τριβιζάς, πάντα θα 'χει θέση στην παιδική λογοτεχνία, αλλά θέλει τέχνη κι εμπειρία.

14. Οι ήρωες που γνώρισα – ψευδ. Leonardo

Παρά τα διάφορα, σκόρπια μικρά λάθη του κειμένου, η ιδέα των μεγάλων ηρώων που είναι απλοί άνθρωποι που βρίσκονται δίπλα μας, ακόμα και μέσα στην τάξη ή στην οικογένειά μας, είναι καλή και ταυτόχρονα τόσο αστεία, όσο και διδακτική. Λογοτεχνικά το κείμενο δεν έχει κάποια ιδιαίτερη αξία. Ωραίο το μήνυμα που θέλει να περάσει, ως προς τον τρόπο όμως υστερεί. Επιπλέον, ο λόγος, ο τρόπος γραφής, αφορά μάλλον σε διήγηση που απευθύνεται σε λίγο μεγαλύτερες ηλικίες και είναι ξερός, σαν μια απλή αφήγηση μέσα στην τάξη – όχι πλούσιος και στολισμένος ως οφείλει να είναι εντός ενός βιβλίου. Η σκυταλοδρομία όμως της εύρεσης των ηρώων και το γεγονός πως ο καθένας από τους ήρωες, είχε κάποιον άλλον να νιώσει ως μεγαλύτερο ήρωα, είναι καλή και σώζει την κατάσταση και αυτή είναι ίσως που μπορεί να χαρίσει κάτι στο κείμενο.

15. Αόρατοι ήρωες – ψευδ. Κύνθια

Κείμενο καλών προθέσεων, καλογραμμένο. Θα μπορούσε να δουλευτεί και να γίνει μια ιστορία που θα 'χε ενδιαφέρον. Λείπει η έκπληξη, η ανατροπή, η ένταση, το νεύρο που πρέπει να έχει μια ιστορία αυτού του είδους.

Ο γρίφος δεν έχει νοηματική συνέχεια με την απορία των παιδιών (τι κοινό έχουν η κανέλα...). Έπρεπε ή να αλλάξει ο γρίφος ή να αλλάξει η σκέψη σχετικά.

Υπάρχουν νοηματικές ανακολουθίες: Δεν είχαν κληθεί να σώσουν την πριγκίπισσα, αλλά να βρουν κάτι που έχασε.

«Ηρωικές κινήσεις» τι είναι; Θα μπορούσε να γραφτεί καλύτερα. Ας μπει η έκφραση, αλλά ως επεξήγηση συγκεκριμένων κινήσεων.

Θα μπορούσε να είναι πιο σύντομη ιστορία και να 'χει πολύ μεγαλύτερο ενδιαφέρον.

6. Βραβείο Εκδ. Οίκου ΣΑΪΤΗΣ,

Ιστορία εμπνευσμένη από τη σχολική ζωή, για παιδιά 6-9 ετών (2.000 λέξεις)

(Φιλία, συνεργασία, σχολικός εκφοβισμός, χαμηλές σχολικές επιδόσεις, καθαριότητα-κανόνες υγιεινής, αποδοχή διαφορετικότητας, υγιής ανταγωνισμός κλπ.)

1. Δύο πεύκοι γράφουν ιστορία, ψευδ. Τα Μαγικά Μολύβια

Δυο πεύκα που αφηγούνται διάφορα για τα παιδιά και αναλύουν πόσο σκληρά μπορούν να είναι. Καμία δράση, κανένα ενδιαφέρον για το αναγνωστικό κοινό στο

οποίο απευθύνεται, διαρκής διδακτισμός. Εκτενή διαλογικά μέρη με χαλαρή σύνδεση. Ιστορία με αδύναμη πλοκή. Ελάχιστη-έμμεση σχέση με σχολική ζωή.

2. Μ & Α μα, ψευδ. Μυρτώ

Πολύ ευαίσθητο και καλό στη διαχείριση. Έχει όμως σημεία που δεν πείθουν. Δεν μας λέει τελικά γιατί τα παιδιά δεν μιλούσαν ξαφνικά στη Μάιρα ενώ παρακάτω στην ιδέα του παιχνιδιού συμμετέχει κι ο Αμίρ. Μέχρι τώρα της μιλούσαν. Υπονοεί ότι φταίει η μαντήλα; Ναι, και γιατί; Η δικαιολογία δεν στέκει με τον τρόπο που παρουσιάζεται. Έξυπνη η ιδέα με το παιχνίδι. Το κλείσιμο λίγο μελό. Εκτεταμένοι διάλογοι, απουσία περιγραφής.

3. Ο καλός μου εαυτός, ψευδ. Μαργαρίτα

ΕΠΑΙΝΟΣ στη Χαρά Σταυροπούλου

Πολύ καλή διαχείριση της πάλης του καλού και του κακού μέσα μας, ειδικά σ' αυτές τις ιδιαίτερα ευαίσθητες ηλικίες. Τι απόφαση να πάρει ένα παιδί; Κακός με τους πολλούς ή καλός και με τους λίγους; Η απάντηση που βγαίνει από την ιστορία είναι προφανής, αν και το τέλος κλείνει κάπως απότομα. Ενδιαφέρουσα ιστορία σε σχολικό περιβάλλον με καλοδομημένη πλοκή. Περιεκτικός λόγος, ξεκάθαρο και σαφές μήνυμα. Μια πολύ καλή σκέψη για να αναδειχθεί ο σχολικός εκφοβισμός προς τα αδύναμα παιδιά.

4. Το σύννεφο της ελεφαντίνας, ψευδ. Σνούπη

Ωραία σύλληψη το βαρύ αμετακίνητο συννεφάκι της στεναχώριας. Ως ιστορία είναι αρκετά όμορφη, αλλά δεν υπάρχει σύνδεση με τη σχολική ζωή. Το ότι τοποθετείται σε ένα σχολείο των ζώων δεν το καθιστά εμπνευσμένο από τη σχολική ζωή. Εκτός θέματος.

5. Η νεράιδα της μηλιάς, ψευδ. Μαργαρίτα

ΕΠΑΙΝΟΣ στη Μαρία Μπαλόκα

Γλυκιά ιστορία για το κορίτσι που εισέπραττε σχολικό εκφοβισμό και δημιούργησε μια φανταστική νεράιδα που της έδωσε δύναμη τόσο να αντιμετωπίσει τα άλλα παιδιά όπως τη Ματίνα που την κορόιδευε αλλά και να την κάνει φίλη της. Αναδεικνύεται με ωραίο τρόπο, η ανάγκη για σύμμαχους και η δύναμη που αποκτούμε, όταν τους έχουμε.

6. Δυο χωριά τόσο κοντά μα τόσο διαφορετικά – ψευδ. Αντίνοος

Το χωριό της Ευγένειας και της Αγένειας. Μια ενδιαφέρουσα ιδέα που αποτυπώνει τις δύο πλευρές της κοινωνίας και πόσο πιο ωφέλιμο και καλό για την κοινωνία είναι να αντιμετωπίζουμε τα πάντα με ευγένεια, συνεργασία και να προβάλλουμε τις καλές αρετές που μπορούν να φέρουν μόνο καλά στην κοινωνία.

Παρ' όλα αυτά η ιστορία θυμίζει κλασικό παραμύθι. Δεν είναι άμεσα εμπνευσμένη από τη σχολική ζωή.

7. Βραβείο Εκδ. Οίκου ΓΡΑΦΗΜΑ - ΤΣΑΧΟΥΡΙΔΗΣ

Ιστορίες του παππού Πύργου, για παιδιά 6-9 ετών (2.000 λέξεις)

(Ο τίτλος έχει ως σημείο αναφοράς τον Λευκό Πύργο της Θεσσαλονίκης. Τα κείμενα μπορούν να είναι εμπνευσμένα από τοπικές-λαογραφικές παραδόσεις, σε σχέση με μνημεία, κάστρα, ακροπόλεις, αρχαιολογικούς χώρους και παραδοσιακούς οικισμούς.)

1. Τα εκατόν ένα σπίτια της Ρήγαινας, ψευδ. Ορχιδέα

Με αφηγηματική αφετηρία τον θρύλο της Ρήγισσας του Κάστρου της Κύπρου Βουφαβέντο ο/η δημιουργός επιχειρεί να γράψει μία ιστορία ενδιαφέρουσα, δεν

καταφέρνει όμως να αναδείξει προσωπική λογοτεχνική απόδοση και να εκμεταλλευτεί το ηθογραφικό, λαογραφικό υλικό το οποίο του προσφέρεται. Ο λόγος του μοιάζει άνευρος και επίπεδος. Η αφήγηση καταλήγει μονότονη, άχρωμη και σε κάποια σημεία υπάρχει απουσία συνοχής στη διαδοχή των γεγονότων. Ο/η δημιουργός ακολούθησε πιστά την εξέλιξη του θρύλου, φοβούμενος πως οποιαδήποτε παρεμβολή θα έμοιαζε ιεροσυλία και δεν επιχειρεί διαλόγους ζωντανούς και ενδιαφέροντες. Δεν ενοχοποιείται σε καμία περίπτωση το άρωμα της αλλοτινής εποχής που αποπνέει το θέμα. Ούτως ή άλλως μιλούμε για αναφορές σε κείμενα εμπνευσμένα από τοπικές λαογραφίες και παραδόσεις. Απλά λείπει το στοιχείο το οποίο τεχνικά θα έδινε σύγχρονο χρώμα στο αφήγημα και θα το έκανε ελκυστικό. Αρκείται στην απλή περιγραφή και πλατειάζει με κουραστικές και περιττές λεπτομέρειες και επεξηγήσεις. Το κλείσιμό του έρχεται στο τέλος αδικαιολόγητα απότομο.

Ως προς τη γλώσσα, υπάρχουν διάσπαρτες συντακτικές και γραμματικές ατέλειες. Φυσικά, ήταν μέσα στο θέμα και τον ευχαριστούμε για την ανάγνωση του κατά τα άλλα ολοκληρωμένου θρύλου της Κυπριακής παράδοσης.

Γενικά, ενώ το θέμα είναι ενδιαφέρον δεν το εκμεταλλεύεται ο/η δημιουργός ώστε να το απλώσει και να του δώσει την παραμυθένια χροιά που θα το ανέβαζε λογοτεχνικά. Παραμένει μια στεγνή και κοφτή αφήγηση, έστω κι αν η καυστική ειρωνεία που χρησιμοποιεί όταν περιγράφει τις σκέψεις των εργατών και τον χαρακτήρα της Ρήγισσας, χρωματίζουν περιστασιακά το κείμενο. Θα μπορούσε να είναι ένα αξιόλογο κομμάτι αλλά χρειάζεται δουλειά και μεράκι.

8. Βραβείο Εκδ. Οίκου ΕΛΛΗΝΟΕΚΔΟΤΙΚΗ

Λογοτεχνικό βιβλίο γνώσεων* βραχείας φόρμας, για παιδιά 5-7 ετών (1.000-2.500 λέξεις)

1. Η ιστορία της πιο όμορφης θάλασσας – ψευδ. Ανατολή

Όμορφη ιστορία που αναφέρεται στον Εύξεινο Πόντο, στην Προποντίδα και στον Βόσπορο. Καλογραμμένο κείμενο σε στρωτή γλώσσα, με ποιητικότητα, λυρισμό και αλληγορικά στοιχεία που το καθιστούν καταλληλότερο για μεγαλύτερα παιδιά.

Πρόκειται, όμως, για μυθοπλασία με στοιχεία γεωγραφίας και μυθολογίας, όπου η λογοτεχνικότητα υπερτερεί σε σχέση με την προσφορά γνώσεων.

Και μια παρατήρηση που αφορά τα μηνύματα που ίσως περνάει το κείμενο: Λίγο πριν το τέλος, ο Βόσπορος, αναγκάζεται να διαλέξει ανάμεσα στους γονείς του που “παλεύουν” ποιος από τους δύο θα επικρατήσει. Ο φόβος ότι ο πατέρας του μπορεί να προκαλέσει κακό στη μητέρα του, αν διαλέξει εκείνη, ίσως δίνει μια αίσθηση νομιμοποίησης κακοποιητικών συμπεριφορών.

2. Η αλφαβήτα και τα 24 γραμματάκια της – ψευδ. Αερικό

Ιστορία μυθοπλασίας κατάλληλη για το ηλικιακό κοινό στο οποίο απευθύνεται χωρίς όμως στοιχεία που να την καθιστούν ελκυστική για παιδιά 5-7 ετών. Μονότονη αφήγηση και απλοϊκή ιστορία σχετικά με την αλφαβήτα. Ο/η συγγραφέας αποπειράται να παρουσιάσει κανόνες ορθογραφίας με παιγνιώδη τρόπο χωρίς να το κατορθώνει.

Η περιγραφή του καθενός γράμματος είναι αδιάφορη και δεν προσθέτει γνώση.

3. Η Βερενίκη και η μαύρη τρύπα – ψευδ. Πόνιο

Μυθοπλασία που παρέχει πληροφορίες από το πεδίο της αστρονομίας για τις Μαύρες τρύπες χωρίς ωστόσο επαρκή ανάπτυξη του θέματος. Η επιλογή του/της

συγγραφέως να παρουσιάσει την ηρωίδα ως αφηρημένη, ονειροπόλα μαθήτρια δεν εξυπηρετεί τη σύνδεση της μυθοπλασίας με την προσφορά γνώσεων.

4. Το ψαράκι που φόραγε το σκουφάκι με τον αριθμό 12 – ψευδ. Ντικ

Αδύναμο κείμενο με πολλή πληροφόρηση και κάποιο διδακτισμό. Αδυνατεί να καταστήσει σαφές το θέμα που πραγματεύεται δίνοντας την εντύπωση πως το στοιχείο γνώσεων μπαίνει εμβόλιμα. Θέλει να συστήσει στο αναγνωστικό κοινό του άθλημα του πόλο; Ή μήπως να μιλήσει στα παιδιά για τα ψάρια;

5. Πρώτη Διεθνής Έκθεση Αυγών – ψευδ. Ασκέρι

Μια έκθεση αυγών όπου ο αναγνώστης περιφέρεται νοερά και διαβάζει τις επεξηγηματικές αφίσες. Σε όλο το έργο ακολουθείται το ίδιο μοτίβο με αποτέλεσμα το κείμενο να γίνεται κάπως κουραστικό και αδιάφορο για παιδιά 5-7 ετών. Η μυθοπλασία καταστρατηγείται από την παράθεση πληροφοριών. Ως προς το θέμα που πραγματεύεται είναι πρωτότυπο αλλά λείπει η ευρύτητα.

6. Επιμονή – ψευδ. Αρκουδάκι

Πρωτοπρόσωπη διήγηση από ένα ρομπότ που βρίσκεται στον πλανήτη Άρη για εξερεύνηση. Πρόκειται για κείμενο γνώσεως αλλά όχι για ηλικίες 5-7 ετών. Το λεξιλόγιο είναι ακατάλληλο και δυσνόητο, με δύσκολες εκφράσεις που δεν παραπέμπουν σε λογοτεχνικό κείμενο.

Λέξεις και φράσεις όπως : *παρατηρούμενος, εγγύτητα, διέφυγε, άνδρος, δυσχεραίνουν, καταπονημένο, προκάτοχοι και εκφράσεις όπως η επιστημονική κοινότητα έδωσε έμφαση, να τροποποιήσουν τις υφιστάμενες συνθήκες δημιουργώντας βιώσιμες συνθήκες διαβίωσης, βρίσκεται κάτω από μηδενικό υψόμετρο, κρατήρες πρόσκρουσης κλπ* παραπέμπουν σε επιστημονικά κείμενα και μελέτες. Ακατάλληλο για την ηλικιακή ομάδα και χωρίς λογοτεχνικότητα.

7. Η απόδραση της Μελισσάνθης – ψευδ. Μπακλαβαδάκι

Χαριτωμένο παραμύθι με πληροφορίες για τις μέλισσες και τη ζωή στην κυψέλη χωρίς ωστόσο να είναι σαφές το μήνυμα που θέλει να περάσει στα παιδιά. Η αφήγηση με τις περιγραφές και τους φυσικούς διαλόγους δημιουργεί όμορφες εικόνες.

Το κείμενο έχει αρκετά καλά στοιχεία καθώς οι πληροφορίες αναδύονται μέσα από την πλοκή της ιστορίας. Σε κάποια σημεία δυστυχώς δεν μπορεί να αποφύγει την αναπαραγωγή στερεότυπων.

8. Τα γιατρικά της Μελή – ψευδ. Βικτώρια

Κείμενο αφρόντιστο στη μορφή και με πολλές αδυναμίες.

Χαρακτηρίζεται από υπερβολή στη χρήση σύνθετων λέξεων (π.χ. Μελοφωνές, μελιατρείο, μελογιατρικά, μελοπαστίλιες) και επιθέτων που αναφέρονται κυρίως σε αποχρώσεις χρωμάτων όπως (π.χ καστανόγκριζος, γκριζοκαφέ, κιτρινοκαφέ, σκουροοκαφετί) χωρίς να έχουν λειτουργική αξία στην αφήγηση και σε βαθμό που χάνεται ο στόχος και το κείμενο γίνεται ανιαρό.

Από πλευράς γνώσεων περιορίζεται μόνο στη θεραπευτική αξία του μελιού σαν γιατρικό.

9. Όταν χάθηκε το Πι – ψευδ. Μυρτάλη

Χαριτωμένη ιστορία, με χιούμορ, ικανή να κεντρίσει το ενδιαφέρον της ηλικιακής κατηγορίας 5-7 ετών. Εστιάζει σε θέματα φωνολογικής ενημερότητας και μπορεί να βοηθήσει τα παιδιά να κατανοήσουν το μηχανισμό του συλλαβισμού. Το κείμενο μπορεί να σταθεί εκδοτικά και να αποτελέσει χρήσιμο εργαλείο για γονείς κι εκπαιδευτικούς κατά την εκπαίδευση των νηπίων και των μαθητών της πρωτοσχολικής ηλικίας στην εξοικείωση με την αλφαβήτα.

Κρίθηκε από την επιτροπή άξιο για μνεία, ωστόσο σύμφωνα με τον κανονισμό του διαγωνισμού δεν επιτρέπονται πάνω από 3 διακρίσεις συνολικά για το ίδιο

άτομο. Κατά το άνοιγμα του φακέλου διαπιστώθηκε ότι η δημιουργός είναι η Πηγή Γρύλλη η οποία είχε ήδη 2 διακρίσεις στο παρελθόν, καθώς και μία ακόμα στον τρέχοντα διαγωνισμό.

10. Ο Βλάσης, ο Τέλης και τα Μυστήρια των εμβολίων – ψευδ. Δωροθέα

Το κείμενο προσπαθεί να προσφέρει βασικές γνώσεις για το πώς λειτουργεί η άμυνα του οργανισμού. Κάποιες φορές εξειδικεύει πολύ το λεξιλόγιο και άλλοτε η περιγραφή για το πώς γίνεται η άμυνα αυτή είναι πολύ απλοϊκή. Η μυθοπλασία εξαντλείται σε απαντήσεις στο πλαίσιο ερωτημάτων που τίθενται σε μια συνέντευξη σε διαδικτυακή εκπομπή. Το κείμενο βρίθει επιστημονικών όρων και λέξεων εις βάρος της λογοτεχνικότητας που απουσιάζει χωρίς να παύει να είναι ζητούμενη στην κατηγορία στην οποία κρίνεται.

Τόσο το λεξιλόγιο και ο τρόπος που αναπτύσσεται το θέμα δεν ταιριάζουν στο ηλικιακό κοινό της κατηγορίας.

11. Ο Σαλείας στη ναυμαχία της Σαλαμίνας – ψευδ. Αλκυόνη

Χαριτωμένη ιστορία με κεντρικό ήρωα ένα σαλιγκάρι και θέμα τη ναυμαχία της Σαλαμίνας. Το έργο, αν και καλογραμμένο, δεν είναι κατάλληλο για αναγνώστες 5-7 ετών.

Είναι ενδιαφέρον το εύρημα της αφήγησης της ναυμαχίας της Σαλαμίνας από την οπτική ενός σαλιγκαριού. Στα καλά στοιχεία του προσμετράται και η ζωντάνια των διαλόγων. Το κείμενο- ίσως για να ταιριάζει περισσότερο στην ηλικιακή ομάδα που απευθύνεται- εστιάζει στην αφήγηση και όχι στις προσφερόμενες γνώσεις που τελικά είναι ελάχιστες.

9. Βραβείο Εκδ. Οίκου ΕΛΛΗΝΟΕΚΔΟΤΙΚΗ

Λογοτεχνικό βιβλίο γνώσεων* εκτενούς φόρμας, για παιδιά 9-11 ετών (8.000-12.000 λέξεις)

[*Διευκρινίζουμε ότι στις κατηγορίες 8 και 9 εντάσσονται κείμενα τα οποία, μέσω μυθοπλασίας, παρέχουν πληροφορίες και γνώσεις σε πεδία όπως: ιστορία, επιστήμη - τεχνολογία, φυσική, χημεία, αστρονομία, περιβάλλον.]

1. Τα πέντε σπουργίτια, ψευδ. Ζωή

Πρόκειται για όμορφη ιστορία με στοιχεία περιπέτειας που όμως στην προσπάθεια να μιλήσει για διάφορα πράγματα δυσκολεύει το αναγνώστη και χάνει στη συνοχή. Αναφέρεται λίγο στην οικολογία και στη ρύπανση του περιβάλλοντος, ασχολείται με τους αρουραίους και τα ποντίκια, ενημερώνει για τη διαφορά μεταξύ τοξικών και μολυσμένων, περνά στην τοπογραφία μιας περιοχής και στην ενασχόληση των παιδιών με το γράψιμο και στη διάθεση μιας εφημερίδας και τελειώνει την αφήγηση με την αγωνία για τα χρήματα του κοινού ταμείου.

Η απλή αναφορά σε διάφορα θέματα όπως τα προαναφερθέντα δεν επαρκεί ώστε να θεωρηθεί κείμενο γνώσεων.

10. Βραβείο Ελένης Κοτίνη-Τσιάλτα

Διήγημα για μεγάλα παιδιά και νέους με θέμα για το 2022 «Πέρασε...» (2.000 έως 4.000 λέξεις)

[Το Διήγημα, είναι αφήγημα μικρότερο από τη Νουβέλα. Καθώς είναι λιτό στην πλοκή και στην έκφραση αλλά πυκνό στη δομή και στα νοήματα, δίνει μια

ολοκληρωμένη εικόνα για έναν ήρωα ή ένα γεγονός. Ανοίγονται αρκετές προοπτικές ανάπτυξης, όπως: *Πέρασε τις εξετάσεις / Πέρασε, είσαι καλοδεχούμενος... / Πάει, πέρασε πιά... / Πέρασε η ευκαιρία, ο χρόνος, το τραίνο, η μπόρα / Πέρασε η ιδέα από το μυαλό και πολλά ακόμα που θα δώσουν έμπνευση στους διαγωνιζόμενους.*]

1. Το τσέρκι της ψυχής μας - ψευδ. Ανεμόεσσα

ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ στον Γιάννη Παναγιώτου

Μέσα από το διήγημα αυτό ο αναγνώστης μεταβαίνει από το αντικείμενο στο ιστορικό γεγονός. Από το παιδικό τσέρκι στον διωγμό των Ελλήνων της Κωνσταντινούπολης τον Μάρτη του 1964. Κι όταν η νοσταλγία για τα παιδικά χρόνια στην Κωνσταντινούπολη δεν χωρά πια στις ψυχές, το μόνο που μένει είναι ένα ταξίδι στη γενέθλια Πόλη. Και στις αποσκευές χωράει πάντα ένα τσέρκι... Το διήγημα είναι καλοδουλεμένο. Με προσωπικό τρόπο γραφής και αφηγηματική μαεστρία ο, η δημιουργός μας μεταφέρει στην αγαπημένη Πόλη με νοσταλγία. Έχοντας άμεση εμπειρία και τέλεια γνώση των γεγονότων καταφέρνει, να μας βάλει στο κλίμα μιας εποχής γεμάτης γεύσεις κι αρώματα και μας κάνει κοινωνούς της. Το κείμενο συνδυάζει λιτότητα και πυκνότητα, τόσο στη γλώσσα, όσο και στο περιεχόμενο. Ήρωες είναι μια παρέα παιδιών και στη συνέχεια ενηλίκων που έχουν κοινό στοιχείο τους το τραύμα που οδηγεί τελικά και στη «λογοτεχνία του τραύματος». Σε όλο το διήγημα διακρίνεται το παράπονο για εκείνα τα χρόνια της αθωότητας, που δεν πρόλαβαν ν' ανθίσουν φυσιολογικά και κόπηκαν ξαφνικά από έναν άδικο ξεριζωμό. Και γίνεται το τσέρκι σημείο αναφοράς. Βασικός ήρωας δεν υπάρχει, αλλά η οπτική γωνία του αφηγητή που ανήκει στην παρέα των παιδιών συμπυκνώνει τα συναισθήματα όλης της παρέας. Η αφήγηση εναλλάσσεται εύστοχα και επιτυχημένα με τους περιορισμένους διαλόγους και η πλοκή είναι διαρθρωμένη με επιτυχία. Το κείμενο διαβάζεται ευχάριστα, όμως δεν διακρίνεται κάποια κορύφωση. Η έκπληξη του τέλους, είναι το σημείο, το οποίο κάνει τη διαφορά αλλά κι αυτή, εν πολλοίς αναμενόμενη. Αφήγημα νοσταλγικό, που αδυνατεί να ξεφύγει από τις προσωπικές εμπειρίες που καταγράφει και να γίνει συναρπαστικό για το σύγχρονο νεαρό αναγνώστη, αν και ο συγγραφέας του χειρίζεται καλά το λόγο.

2. Η κυρά-Ανέθα, η Τσολάκα - ψευδ. Αμαρυλλίς

ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ στη Βαλεντίνα Φώλια

Σε αυτό το διήγημα στο πρόσωπο της εκατονταετούς πρόσφυγα προσωποποιείται η εκατοστή επέτειος από τη μικρασιατική καταστροφή. Το μνημόσυνο της γιαγιάς είναι η αφορμή για τη συνονόματη εγγονή να φέρει στο νου την αγαπημένη της γιαγιά και τη δύσκολη ζωή που πέρασε. Στο κείμενο προβάλλονται ο ξεριζωμός, η προσφυγιά, η σωματική αδυναμία, αλλά και η δύναμη ψυχής. Με λίγα λόγια, μαθήματα που η δύναμή τους απέδειξε πως «Ό,τι δεν ξεχνιέται, δε χάνεται». Η νοσταλγία εμφανής, κρυμμένη στα φαγητά και στα γλυκά από τις συνταγές της μάνας της και στις σκόρπιες λέξεις που αγνοθυμάται. Η ζωή της κυρά Ανέθας περνάει σαν ταινία από τα μάτια της εγγονής της, τη μέρα του μνημοσύνου της, η οποία νιώθει ζωντανή την παρουσία της. Το κείμενο είναι μεστό νοημάτων, με καλοδουλεμένο λόγο και αβίαστη πλοκή. Η προσωπικότητα της κυρα-Ανέθας καλοσχηματισμένη. Διαβάζεται ευχάριστα και περνάει μηνύματα ανθρωπιάς και αισιοδοξίας. Και εδώ όμως η συγγραφέας δεν κατορθώνει να ξεφύγει από το πλαίσιο των προσωπικών αναμνήσεων.

3. Πέρασε ο... Δαίμονας; - ψευδ. Κλειδαρότρυπα

Ο/η δημιουργός καταπιάνεται με ένα δύσκολο στη διαχείρισή του θέμα, βαθιά ανθρώπινο. Δεν έχει περιθώριο για λογοτεχνικές ακροβασίες. Για τον λόγο αυτό το

προσεγγίζει με γνώμονα την αλήθεια και την ακρίβεια. Η Άννα ζει την περιπέτεια της υγείας της μητέρας της από πολύ μικρή ηλικία και γίνεται μάρτυρας όλων των περιπετειών της, των επεμβάσεων και των θεραπειών της. Ζει επίσης με τον φόβο της επιδείνωσης και του πιθανού της τέλους. Ένα θέμα πολύ σημαντικό και δύσκολο, που η δεκαεξάχρονη ηρωίδα προσπαθεί να διαχειριστεί. Η εναλλαγή ελπίδας - απελπισίας, επί σειρά ετών, δημιουργεί τρομερή συναισθηματική φόρτιση σε κείνη και στο περιβάλλον της. Η πορεία της ασθένειας δείχνει προδιαγεγραμμένη, αλλά εκείνη απηυδισμένη από την σκληρότητά και την ύπουλη επιθετικότητα της αποφασίζει να πολεμήσει. Με όπλο την αισιοδοξία θα βγάλει την άρρωστη μητέρα στο φως και θα ελπίζει. Επιτέλους τέλος στη μαυρίλα. Πολύ συγκινητικό. Ξεδίπλωμα συναισθημάτων που ταλανίζουν πολύ κόσμο και πολλούς νέους που έχουν άρρωστους γονείς. Κείμενο αληθινό, όσο και πικρό, που αφήνει μια γλυκιά γεύση, από δυό σπυριά ζάχαρης, στην άκρη της γλώσσας. Το κείμενο αυτό αν και χαρακτηρίζεται από τον μονοκεντρισμό του διηγήματος, χωρίζεται σε κεφάλαια που έχουν σύντομο τίτλο και υπότιτλο, ανάλογο με το συναίσθημα που κυριαρχεί στην ψυχή της ηρωίδας. Θα έλεγε κανείς ότι πρόκειται όχι για ένα διήγημα, αλλά για ένα bonsai μυθιστόρημα. Η δομή είναι ευρηματική, ο χαρακτήρας της κεντρικής ηρωίδας καλοδουλεμένος. Το μήνυμα που μεταδίδει να μην τα παρατάμε είναι αισιόδοξο, αν και στο σημείο αυτό οι ρόλοι μητέρας – παιδιού αντιστρέφονται και ο διδακτικός τόνος της έφηβης αφηγήτριας δεν είναι και τόσο πειστικός. Η αφήγηση φαίνεται αποσπασματική, ενώ η έμφαση δίνεται στην κούραση της οικογένειας από τη διαρκή ασθένεια και όχι τόσο στο άγχος για τη ζωή της άρρωστης μητέρας, όπως θα ανέμενε κανείς.

4. Πέρασε, Μαριγώ μου – ψευδ. Φιλιά

Πατρίδα μας πάντα τα παιδικά μας χρόνια κι εδώ η υπέροχη ζωή με τις ανέσεις, το ειδυλλιακό οικογενειακό και φυσικό περιβάλλον, οι φιλίες, η σχολική ζωή, τα παιχνίδια, δεν αφήνουν περιθώρια στη μικρή μαθήτριά από το Αϊδίني να αντιληφθεί την καταγίδα της καταστροφής που πλησιάζει ... Εξ άλλου και η οικογένειά της την έχει κλεισμένη στο μεταξωτό κουκούλι, μακριά από τα πικρά και τα δύσκολα. Ωσπου έρχεται εκείνο το πολυπόθητο ταξίδι στη Σμύρνη, το τόσο παράξενο και ανορθόδοξο. Η απώλεια του πατέρα και ο αναπάντεχος χαμός της μάνας αποκαλύπτουν τη σκληρή πραγματικότητα. Κι εκεί, από το γεμάτο χιλιάδες κόσμου λιμάνι, γίνεται με τραγικό τρόπο, το πέρασμα από την ανέφελη κι ευτυχισμένη ζωή σε μια αλλιώςτική, στην αντίπερα όχθη χωρίς γονείς, χωρίς πατρίδα μόνο μια ζεστή αγκαλιά, αυτή της αγαπημένης κηπουρού.

Και το διήγημα αυτό θα λέγαμε ότι ανήκει στην «ψυχολογία του τραύματος». Η αφηγήτρια υιοθετεί το ύφος του προφορικού λόγου δίνοντας την αίσθηση πως ακούς μια ιστορία από ένα πρόσωπο οικείο και αγαπητό. Από τα χείλη της μαθαίνουμε για τη ζωή της στο Αϊδίني και το παιδικό όνειρο για ένα ταξίδι στην Σμύρνη. Το ταξίδι θα γίνει, αλλά όχι ονειρικό, όπως η μικρή αφηγήτρια το φανταζόταν, αλλά εφιαλτικό, καθώς θα συμπέσει χρονικά με τον ξεριζωμό και την απώλεια της οικογένειάς της. Το ταξίδι είναι ένα εύρημα που θα συνδέσει τη ζωή πριν και μετά την καταστροφή. Το μόνο κοινό σημείο το πρόσωπο της Μαριγούλας, της γυναίκας που υπηρετεί τις ανάγκες της οικογένειας αρχικά και της ανάγκες της ψυχής του κοριτσιού τελικά.

Ωραίος λόγος, καλοδουλεμένη εναλλαγή αφηγηματικών τεχνικών, επιτυχημένη σκιαγράφηση προσώπων. Το διήγημα είναι καλογραμμένο και κατορθώνει να προκαλεί συνέχεια στον αναγνώστη προσδοκίες και ματαιώσεις, οπότε το ενδιαφέρον του διατηρείται αδιάπτωτο. Επιπλέον, σε αυτό κυριαρχεί η παιδική αισιοδοξία! Όμως μάλλον απευθύνεται σε μικρότερα παιδιά από την ηλικία που

ορίζει η προκήρυξη. Ίσως είναι ιδανικό για μαθητές Τρίτης και Τετάρτης Δημοτικού. Προσεγμένο κείμενο ενδιαφέρον με ρέουσα γλώσσα. Μοναδική ένσταση, η οποία πλήττει κατά ένα τρόπο την αληθοφάνεια του κειμένου, η αδυναμία του κοριτσιού να καταλάβει πιο νωρίς το διαφορετικό ύφος του πολυαναμενόμενου ταξιδιού, όταν επί ώρες παραμένουν στο λιμάνι, ανάμεσα σε ένα ολοφυρόμενο πλήθος. Μα τα παιδιά συναισθάνονται ή αλλιώς, τα ξέρουν όλα. Έτσι δε λέμε;

5. Μια σακούλα φασόλια – ψευδ. Μελίσσα

ΕΠΑΙΝΟΣ στην Αγγελική Κατσάνη

Κείμενο με τρομακτική αλήθεια, το οποίο δεν διστάζει να περιγράψει τη σκοτεινή πλευρά του φεγγαριού, με όλη τη σκληρότητα που τη διακρίνει. Η αγάπη όμως και βουνά μετακινεί κι η αγαπημένη γιαγιά με τη βοήθεια του σχολείου καταφέρνουν τελικά το ακατόρθωτο. Τα παιδιά γύρισαν πάλι στην αγκαλιά της. Και τα φασόλια βρίσκουν τη θέση τους στην κατσαρόλα της δασκάλας. Εξάλλου, μια σακούλα φασόλια είναι η αρχή και το τέλος αυτού του κειμένου που δίνει την αίσθηση «συμπυκνωμένου μυθιστορήματος».

Το κείμενο κερδίζει από την αρχή το αναγνωστικό ενδιαφέρον και διαβάζεται χωρίς ανάσα. Είναι καλογραμμένο, χωρίς υπερβολές και κορώνες και διηγείται με απλό τρόπο τα γεγονότα, παρουσιάζοντας μια πραγματικότητα που σίγουρα δεν σπανίζει, ούτε συμβαίνει μακριά μας. Αρκεί ν' ανοίξουμε τα μάτια μας.

Το διήγημα έχει την τόλμη να αγγίξει ένα ιδιαίτερα ευαίσθητο θέμα, αυτό της παραμέλησης ανήλικων παιδιών, της διαλυμένης οικογένειας, αλλά και της αγάπης και προστασίας από το πρόσωπο της γιαγιάς. Με ρεαλιστική και συναρπαστική πλοκή, με αληθοφανείς χαρακτήρες, με αντιθέσεις ανάμεσα στην αγριότητα που βίωναν τα δύο αδέρφια κοντά στον πατέρα τους από τη μια πλευρά και στην τρυφερότητα της μεταξύ τους σχέσης και της φροντίδας και της αυτοθυσιαστικής στάσης της γιαγιάς τους από την άλλη. Ένα διήγημα με αίσιο τέλος, που υποβάλλεται μέσα από τη φράση την οποία ο ήρωας απευθύνει στη δασκάλα του κατά την επιστροφή του στο σχολείο. Έτσι αφήνει απεριόριστα περιθώρια συγκινησιακής φόρτισης, ευαισθητοποιώντας τον αναγνώστη για τη σκληρότητα του κόσμου που πολλά παιδιά βιώνουν. Η συγγραφέας το κάνει με τρόπο ώστε να μπορεί το διήγημα να απευθυνθεί σε νεανικό κοινό, ενώ η καλοσύνη και η δύναμη της αγάπης τελικά επικρατούν. Ο ψυχισμός των ηρώων αποδίδεται εύστοχα. Ωστόσο, ο λόγος είναι ίσως «κοφτός» και απογυμνωμένος, ίσως σε μια προσπάθεια πειστικότητας και απόδοσης του ρεαλισμού. Επίσης καλό θα ήταν πιο «δουλεμένες» οι αφηγηματικές τεχνικές, ώστε να μην υπάρχουν σημεία που να θυμίζουν σενάριο και όχι διήγημα.

13. Βραβείο Ελένης Μαυρουλίδου-Δάβαρη εις μνήμην Λούλας και Ηλίας Μαυρουλίδη και Λιλής Γιαννέτσου

Ποίηση (Συλλογή 25 ποιημάτων για παιδιά προσχολικής ηλικίας ή δημοτικού)

1. Το παιδί με το πρόβατο – ψευδ. Κρήνη

Όσον αφορά το ύφος και την τεχνική που ακολουθεί ο δημιουργός, κάποια από τα ποιήματα σε παραδοσιακή μορφή είναι άτεχνα, χρειάζονται περισσότερη επεξεργασία στα νοήματα και την ομοιοκαταληξία ώστε να δώσουν ένα πιο άρτιο αποτέλεσμα. Μπορούν να μιλήσουν χωρίς τόση φλυαρία. Στα ποιήματα με

ελεύθερο στίχο ο δημιουργός μάς δίνει έξοχες εικόνες με ποιητική ομορφιά και περιγραφές με γοργά περάσματα από τη μια προς την άλλη, πράγμα που κρατά το ενδιαφέρον του παιδιού - αναγνώστη, στον οποίο ως δώρο μένει μια γλυκιά γεύση. Ο τρόπος που χρησιμοποιεί τη γλώσσα ο δημιουργός, σε αρκετά σημεία, αποπνέει μια μουσικότητα. Δυστυχώς, διάσπαρτα, υπάρχουν στίχοι που δεν έχουν νοηματικά σαφές δέσιμο μεταξύ τους, με αποτέλεσμα να γίνονται κουραστικοί για τα παιδιά που, λόγω ηλικίας, δεν μπορούν να τα προσεγγίσουν. Γενικά, τα ποιήματα σε ελεύθερο στίχο, μέσα από το περιεχόμενό τους δίνουν την εντύπωση πως έγνοια τού δημιουργού είναι να περιγράψει τι είναι το παιδί και όχι το να μιλήσει στο ίδιο το παιδί. Ο δημιουργός έχει ποιητικό αισθητήριο και ταλέντο και μπορεί να δώσει αξιόλογα έργα. Δεν είναι, όμως, το ίδιο δουλεμένα όλα τα ποιήματα της συλλογής. Χρειάζεται περισσότερη δουλειά για να στοιχειοθετηθεί μια βράβευση ή διάκριση.

2. Μ' ένα σακίδιο φαντασία – ψευδ. Ντόροθυ ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ στη Χριστίνα Κοσιδά

Το περιεχόμενο των ποιημάτων της συλλογής είναι πρωτότυπο, με παιχνιδιάρικη και σε πολλά σημεία σκωπτική διάθεση. Τα τρία χαϊκού της συλλογής έχουν δροσιά, φρεσκάδα ενώ τα λίμερικ ιδιαίτερα σκωπτική διάθεση. Ο δημιουργός γνωρίζει την ψυχολογία των παιδιών και με τέχνη τούς προσφέρει στίχους με θεματολογία πρωτότυπη, γεμάτους δροσιά, ρυθμό, παιχνιδιάρικη διάθεση, χαρά, αισιοδοξία. Γνωρίζει πώς να απογειώνει κάθε ποιητικό του κομμάτι κλείνοντάς το, σχεδόν σε όλα τα ποιήματα, με ένα στίχο ή δίστιχο που έχει μια ενθουσιώδη ή αστεία προτροπή, έκπληξη ή διαπίστωση. Έτσι η ποίηση τραβά το παιδί, το διασκεδάζει ενώ ταυτόχρονα το καλλιεργεί.

3. Η αγάπη θέλει θάρρος – ψευδ. Μονόφτερη

Ποιήματα χωρίς ιδιαίτερη έμπνευση, που δίνουν την εντύπωση περισσότερο της στιχοπλοκής. Στιβαρή ρίμα, καλός ρυθμός και αξιέπαινη η προσπάθεια της δημιουργού να καταπιαστεί με σύγχρονα, ευαίσθητα θέματα. Ωστόσο δύσκολα θα προσέλκυε ένα μικρό παιδί, μια ποιητική συλλογή που για την κατανόησή της απαιτείται γλωσσάρι. Λέξεις όπως παρηρησία, βρώση, σφετεριστές, ερέβη κ.λ.π. δεν έχουν θέση σε μια συλλογή που απευθύνεται στο συγκεκριμένο ηλικιακό κοινό. Οι όμορφες έννοιες γύρω από τις οποίες έχουν υφανθεί τα ποιήματα μοιάζουν να ασφυκτιούν μέσα στους λιτούς και σύντομους στίχους και δεν ξεδιπλώνονται αρκετά για να γίνουν σαφείς στους μικρούς αναγνώστες. Το θετικό στοιχείο είναι πως μπορεί να κάνει ρίμα. Όμως αυτή η πνοή, η φρεσκάδα που περιμένει κανείς να βρει στην παιδική ποίηση, είναι ανύπαρκτες εδώ. Μιλάμε για στιχοπλοκή κι όχι για καλλιέργεια.

4. Λουλούδια και μοσχοβολιές και ωδικών πουλιών λαλιές – ψευδ. Σιδερίτης

ΕΠΑΙΝΟΣ στον Μάρκο Παππά

Ο δημιουργός δίνει όμορφους στίχους, ολοκληρώνει τις σκέψεις και το θέμα του με τέχνη, Χρειάζεται να γίνουν βελτιώσεις σε κάποια σημεία. Ο Σιδερίτης γράφει ποίηση για παιδιά. Σέβεται τη ρίμα, το στίχο, το μέτρο, την ομοιοκαταληξία. Ποιήματα εύκολα, κατανοητά. Στα θέματα εμπεριέχονται "αξίες", με εξαιρετική προσαρμογή στα καθημερινά δεδομένα, στα σύγχρονα θέματα και στα προβλήματα της εποχής. Χαρακτηρίζουμε την συλλογή ως καλοδουλεμένη, ευκολοδιάβαστη και προσεγμένη.

5. Τα ζωάκια που αγάπησα πολύ – ψευδ. Ζαχαρωτό

Συναντήσαμε μια συλλογή με ανύπαρκτο ρυθμό και αδιάφορο στίχο, χωρίς αισθητική. Τα θέματα είναι όχι απλά αδόλευτα αλλά και αδύναμα. Πρόχειροι

χωρίς τέχνη στίχοι, αράδιασμα εικόνων και σκέψεων. Σε κάποια σημεία τα νόηματα μπερδεύονται, οι στίχοι είναι κουραστικοί, παιδαριώδεις, απουσιάζει η φρεσκάδα ενώ παρουσιάζονται προβλήματα στην ομοιοκαταληξία και το μέτρο. Η ρίμα είναι φτωχή (π.χ. ποτάμι-τσακάλι, μαζί-πολύ, Ηρώ-μασκότ, φέρει-παίξει) και εμφανώς προβληματικό μέτρο σε μια συλλογή που αφήνει την εντύπωση ότι γράφτηκε μάλλον βιαστικά (π.χ. Ηρώ λατρεμένη / όλης της χώρας λατρεμένη, τα νεροπαιχνίδια μην σταματάς / δώσε χαρά σ' εμάς,), με αρκετά στραβοπατήματα (π.χ. το αρνάκι κρατούσε το χέρι της μανούλας του; Στη θάλασσα υπάρχουν νούφαρα; Και προς τι η ξαφνική καθαρεύουσα «στο λιβάδι επιθυμεί να μεταβεί»;) Απλοϊκά και άτεχνα ποιήματα που δεν έχουν κάτι καινούριο να πουν. Με αγάπη προς τους διαγωνιζόμενους αλλά και προς την Ποίηση, θα υποδείξουμε στο «Ζαχαρωτό» ότι χρειάζεται πολλή δουλειά ακόμα.

6. Ανακύκλωση από το Α ως το Ω – ψευδ. Αγιόκλημα

Κουραστικό αράδιασμα κύριων ονομάτων και τοποθεσιών με ύφος πομπώδες και προστακτικό που απέχει πάρα πολύ από την αληθινά εμπνευσμένη ποίηση που μπορεί να οδηγήσει τα παιδιά στο να τη χαρούν και να την αγαπήσουν. Πολύλογα και πολύστροφα ποιήματα απαρτίζουν αυτή τη συλλογή και την καθιστούν κουραστική, χωρίς φρεσκάδα και ζωντάνια με θέματα χλιοειπωμένα. Περιγραφές στεγνές χωρίς μέτρο, ρυθμό και μελωδικότητα. Καλή η θεματική επιλογή, αλλά τετριμμένο ως εύρημα το παιχνίδι των λέξεων Μετριότατη η ρίμα, ενώ το μέτρο παλεύει να ισορροπήσει. Παρά τις ευγενικές προθέσεις της/του δημιουργού, η συλλογή έχει ελάχιστη ποιητική αξία. Ο / Η δημιουργός χάνει τον δρόμο για τη συνάντηση με το μέτρο και τον ρυθμό και κατατρύχεται με προτροπές, νουθεσίες και συμπεράσματα, ό,τι πιο βαρετό δηλαδή για την παιδική ψυχολογία. Καλή η πρόθεση αλλά μετριότατο το αποτέλεσμα. Η ποίηση, με την μορφή που συνήθως την δίνουμε σε μικρά παιδιά, διέπεται από κάποιους κανόνες που εδώ δεν τηρούνται. Η μικρή ηλικία είναι καλό να τροφοδοτείται με μέτρο-ρίμα-ρυθμό και κυρίως με καλαισθησία, για να μην πούμε με λογοτεχνικότητα. Εδώ, τα πολλά ονόματα δεν εξυπηρετούν παρά τον αριθμό στίχων. Οι στροφές είναι άνισες ως προς την έκταση και το μέτρο έχει ξεφύγει κατά πολύ.

7. Θεοί, Ήρωες, Μύθοι – ψευδ. Φαίδρα

Βαρετό αράδιασμα γνώσεων για τους Θεούς, τους Ήρωες και τους μύθους της Αρχαίας Ελλάδας. Στίχοι χωρίς τέχνη με μοναδική έγνοια μέσα από ρίμες να προσφερθούν γνώσεις της μυθολογίας. Δυστυχώς, το αποτέλεσμα αυτής της προσπάθειας δεν είναι εμπνευσμένη ποίηση κι έτσι οι μικροί αναγνώστες δύσκολα θα δείξουν ενδιαφέρον και θα αγαπήσουν ένα τέτοιο ανάγνωσμα. Καλή ιδέα η γνωριμία με τους θεούς της αρχαίας ελληνικής μυθολογίας, αλλά στην προσπάθεια να συμπυκνωθούν πολλές πληροφορίες μέσα σε λίγους στίχους, πολλά από τα 25 ποιήματα παρουσιάζουν ατέλειες τόσο στο μέτρο όσο και στη ρίμα (π.χ. «Στο κυνήγι όταν σκοτώθηκε / από έναν άγριο κάπρο, / απ' τον μεγάλο πόνο μου / έπεσα από έναν βράχο», «Μαζί του θα 'παιρνε ο Θησέας ένα κουβάρι, / θα έδενε την άκρη του στην είσοδο, / θα το ξετύλιγε μέχρι να φτάσει στον Μινώταυρο / και τυλίγοντάς το πάλι θα 'βγαινε απ' τον λαβύρινθο»). Συμπαθητική, συνεπώς, η συλλογή, αλλά μικρό το ποιητικό εκτόπισμά της. Ξεκίνησε με μια καλή προσπάθεια να σταθεί σε κάποιο ύψος, αλλά γρήγορα δεν έμεινε σ' αυτό. Εγκλωβίστηκε σε περιγραφές που χάνουν σε λογοτεχνική αξιολόγηση και ξεχάστηκε σε μακροσκελή κουραστικότερη στιχοπλοκή.

8. Παιδικά λίμερικ – ψευδ. Ποντικάκι

Αρκετοί στίχοι χωρίς ουσιαστικό νόημα. Κουραστικό, χωρίς ουσία και ενδιαφέρον, ξεκινούν όλα τα κομμάτια της συλλογής με τον ίδιο τρόπο. Η μακροσκελής

αφήγηση δεν πείθει τον αναγνώστη για επαφή με την ποίηση. Η μεγάλη προσπάθεια κατέληξε στο αδιέξοδο μιας εκτίμησης. Μπορεί ο γράφων να σεβάστηκε τα Λίμερικ, αλλά απουσιάζουν ο ρυθμός και η ποιότητα. Αυτό δεν είναι ποίηση. Λείπουν η σπιρτάδα και το χιούμορ που απαιτούνται πάντα για να αντισταθμίζουν το μικρό μέγεθος της συγκεκριμένης μορφής ποίησης. Δεν φτάνει, να ακολουθεί κάποιος τους απαραίτητους κανόνες, που διέπουν το γράψιμο ενός λίμερικ. Η ευελιξία στην τεχνική, είναι το απαραίτητο κλειδί, που θα βοηθήσει να δημιουργηθεί η έκπληξη.

9. Τα 24 φαγητά – ψευδ. Μπιζέλι

Πρόχειροι, πρωτόλειοι στίχοι, χωρίς τέχνη, ενώ σε αρκετά σημεία χρησιμοποιούνται μη δόκιμες εκφράσεις. Υποτιμάται η απαίτηση του παιδιού να κάνει μια εισαγωγή στην μύηση της ποίησης με το όφελος που δικαιούται το ίδιο. Δεν μπορούν να θεωρηθούν ποιήματα 25 άτεχνα τετράστιχα όπως «ένα καζάνι από λαζάνι / το στομάχι μου ζητά / που ναι σαν πλακωτό μακαρόνι / και μια σούπερ νοστιμιά» ή «είναι ξινό το ξύδι / μόνο του είναι μπλιαχ / μα όταν μπει στα φαγητά / τα δένει όλα μοναδικά». Διαπιστώσαμε χωλό μέτρο, κακή ρίμα, κενό έμπνευσης. Στα πολύ μικρά παιδιά θα αρέσουν τα μονόστροφα ποιημάτια διότι αγαπούν την ευκολία της αποστήθισης. Κατά τα άλλα είναι παιδαριώδη, παρακάμπτουν την αρμονία και το μέτρο προκειμένου να πετύχουν την απαρίθμηση των πλούσιων ιδιοτήτων των τροφών και να τις γνωρίσουν στα παιδιά. Η φρεσκάδα, η φαντασία και ο λυρισμός, απουσιάζουν

10. Στη βάρκα της ποίησης – ψευδ. Φωτεινή

Τα ποιήματα της συλλογής στην πλειοψηφία τους είναι άτεχνα, με πρόχειρους στίχους. Σε πολλά σημεία έχουν ύφος πομπώδες και διδακτικό, δίνοντας την εντύπωση πως ο δημιουργός κουνάει το δάχτυλο στο παιδί, ενώ, μη δόκιμες λέξεις και εκφράσεις απαντώνται σε αρκετά σημεία της συλλογής. Γενικά χρειάζεται να δουλέψει πολύ ο δημιουργός ώστε να κατακτήσει την τεχνική της ποίησης. Κάποια ποιήματα, σε ελεύθερο στίχο, είναι περισσότερο δουλεμένα, όμως το ύφος και η πυκνότητα των σκέψεων σε ορισμένα σημεία τους, δυσκολεύουν τα παιδιά στην κατανόηση. Μπλεγμένες έννοιες και θεματικά ασύνδετα ποιήματα με ρίμα και μέτρο που παραπαίουν, γλωσσικές αστοχίες (π.χ. «υπάρχουν δέλεαρ πολλά») και περιγραφική αδεξιότητα (π.χ. «ξεδιψάω στου περιβολιού τη γνώση σου / τη ζωοδότρα αστείρευτη τουλούμπα» [;;;;;;;;;]) σε μια συλλογή που στερείται ποιητικής πνοής.

11. Αινιγματο-ποιήματα με πουλιά και ζώα – ψευδ. Φαντασία

Μολονότι η θεματολογία είναι αρκετά συνηθισμένη Μερικά από τα ποιήματα ξεχωρίζουν όπως: Τζιτζίκι, Πεταλούδα, Μελισσάκι, Κοκοράκι. Με περισσότερη εργασία και στα υπόλοιπα ποιήματα μπορεί στο μέλλον να μας ετοιμάσει μια προσεγμένη ποιητική συλλογή. Πρωτότυπο και ενδιαφέρον για τα παιδιά το γεγονός ότι καθένα από τα ποιήματα της συλλογής προσφέρει περιγραφικά τη μορφή ή τις συνήθειες κάποιου ζώου ή εντόμου με σκοπό να τα οδηγήσει στην ανεύρεση της λέξης που ταυτίζεται με καθένα από αυτά. Με τον τρόπο αυτό παρακινεί τους μικρούς αναγνώστες στην προσεκτική ανάγνωση των ποιημάτων και στην παιχνιδιάρικη διαδικασία του μαντέματος. Η γραφή εγγίζει αρκετά τις απαιτήσεις για παιδιά της παιδικής ηλικίας. Κάπου ξεφεύγει το μέτρο. Σε γενικές γραμμές είναι μια γραφή με ποιητική συνέπεια. Θα μπορούσε -με λίγες επεμβάσεις- να χρησιμοποιηθεί στη γλωσσική καλλιέργεια στο Νηπιαγωγείο. Απευθύνεται σε μικρές ηλικίες και γι αυτό να αναρωτηθεί ο διαγωνιζόμενος, αν ας πούμε, το «ανεγκέφαλο» μπορεί να αντικατασταθεί με κάποια άλλη έκφραση. Όμως γενικά, σέβεται τον εαυτό του και τον αναγνώστη του, καταφέροντας εν

πολλοί να δώσει μια πνοή φρέσκια και καλαίσθητη. Μερικές μικρές αποκλίσεις στη ρίμα, είναι ανεπαίσθητες και δεν φτάνουν για να χαρακτηριστεί με αρνητικά σχόλια η συμμετοχή αυτή. Γενικά, συναντήσαμε μια ευπρόσωπη συλλογή.